ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Θεατρική Αγωγή

Ε΄ και Στ΄ Δημοτικού

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ

Το σώμα μου - Γνωριζόμαστε σε κύκλο

Ο **κύκλος** συνδέεται με τις ρίζες του θεάτρου και ορίζει έναν ιερό χώρο.

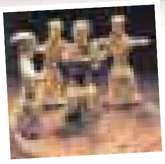

Γεια σας παιδιά!

Στη ζώνη αυτή θα ανακαλύψουμε το **σώμα** μας ως μέσο **έκφρασης** και **επικοινωνίας**:

- Θα εξερευνήσουμε τη στάση και την ακινησία του σώματος, καθώς και την κίνηση και την έκτασή του μέσα στο χώρο. Θα δούμε πώς περνά από την ένταση στη χαλάρωση.
- Θα εξερευνήσουμε την αναπνοή μας και θα ανακαλύψουμε πώς η αναπνοή στηρίζει τη φωνή και το σώμα γενικότερα.
- Θα ανακαλύψουμε τις αισθήσεις μας, πώς αντιλαμβανόμαστε το περιβάλλον με την ακοή, την όραση, την όσφρηση και την αφή.
- Θα **επικοινωνήσουμε** με τους άλλους μέσα από το σώμα μας και θα αρχίσουμε να συμπεριφερόμαστε σαν μια **ομάδα**.

Θεατρικές έννοιες

Σώμα: Είναι το κύριο εκφραστικό μέσο του ηθοποιού.

Χώρος: Η περιοχή όπου εκτυλίσσονται οι δραστηριότητες της ομάδας μας.

Επικοινωνία: Η δυναμική σχέση που καλλιεργείται ανάμεσα στα μέλη μιας ομάδας και είναι απαραίτητη για τη λειτουργία της.

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Ελάτε να κάνουμε όλοι μαζί έναν κύκλο. Λέμε ένας ένας τα ονόματά μας κοιτώντας τον επόμενο δεξιά μας.

Κύκλος
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Ο κύκλος έχει σκοπό να φέρει σε επικοινωνία όλα τα μέλη της ομάδας. Νιώθουν πως είναι μέρος της και όλοι μαζί κινούνται, κοιτάζονται στα μάτια, χαίρονται και επικοινωνούν.

Δραστηριότητα 2

Ξαπλώνουμε στο πάτωμα. Εισπνέοντας αργά θα τεντώσουμε τα μέλη μας. Κρατάμε την αναπνοή μας, απλώνουμε τα χέρια μας και τα πόδια μας στο πάτωμα και ύστερα εκπνέοντας χαλαρώνουμε.
Περπατάμε με σφιγμένο σώμα. Ας παρατηρήσουμε πώς περπατάμε.
Προφέρουμε τα σύμφωνα με χαλαρό στόμα και παρατηρούμε την ομιλία μας.

`Ενταση – Χαλάρωση
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Για να ανταποκριθεί το σώμα στις απαιτήσεις του παιχνιδιού πρέπει να είναι σε ετοιμότητα. Αυτό επιτυγχάνεται με το σωστό έλεγχο έντασης και χαλάρωσης.

Δραστηριότητα 3

Ξαπλωμένοι κλείνουμε τα μάτια. Πρώτα ακούμε τους ήχους από τις ανάσες μας αλλά και κάθε άλλον ήχο που ακούγεται. Στη συνέχεια μυρίζουμε γύρω μας. `Επειτα ανοίγουμε τα μάτια και κοιτάζουμε το χώρο, τους άλλους, οτιδήποτε μέσα στην αίθουσα. Τέλος σηκωνόμαστε αργά, πλησιάζουμε ο ένας τον άλλο και αγγιζόμαστε στο χέρι, στον ώμο, στην πλάτη ...

Αισθήσεις
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Οι αισθήσεις διεγείρονται από το περιβάλλον. Με αυτόν τον τρόπο το σώμα ξυπνάει, ευαισθητοποιείται, αντιδρά και μπορεί να εκφράσει τις καταστάσεις της ψυχής.

Δραστηριότητα 4

Περπατάμε σε κύκλο κανονικά. Με το σήμα μου (το πορτοκαλί σημαιάκι) περπατάμε πιο γρήγορα. Όταν σηκώσω το κόκκινο σημαιάκι, τρέχουμε.

Βάδισμα
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Με το βάδισμα συνειδητοποιούμε καταρχήν το ρυθμό. Η κίνησή μας αποτελεί τη δυναμική έκφραση του σώματος στο χώρο.

Δραστηριότητα 5

Ας δοκιμάσουμε να φουσκώσουμε τα μπαλόνια.
Παρατηρούμε τις μεταβολές στο σώμα μας.

Αναπνοή
Αντικείμενο: μπαλόνια
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Η αναπνοή είναι αναγκαία λειτουργία της ζωής. Συνδέεται με τις σωματικές και τις φωνητικές μας λειτουργίες. Στο παιχνίδι μας μαθαίνουμε να ελέγχουμε την εισπνοή και την εκπνοή.

Δραστηριότητα 6

Κάνουμε έναν κύκλο. Αναπνέουμε κανονικά, ήρεμα. Αισθανόμαστε το σώμα μας γεμάτο ενέργεια και παίρνουμε στάση έτοιμοι για δράση. Μετά από μερικά δευτερόλεπτα σιωπής φωνάζουμε όλοι ταυτόχρονα ένα «Ααα» προς το κέντρο του κύκλου. Έτσι δημιουργούμε τον ήχο της ομάδας.

Στάση
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Είναι σημαντικό το σώμα μας να παίρνει τη σωστή στάση. Για να γίνει αυτό πρέπει να προηγηθεί έλεγχος της αναπνοής, της έντασης - χαλάρωσης και της αυτοσυγκέντρωσης. Έτσι φτάνουμε στην κατάσταση του σώματος που είναι έτοιμο για δράση.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

❀ Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για τις δραστηριότητες:

- Τι γνωρίσαμε για το σώμα μας;
- Πώς το σώμα αντιλαμβάνεται το περιβάλλον;
- Τι μας βοήθησε να συνειδητοποιήσουμε τις καταστάσεις του σώματος;
- Ποιες από τις αισθήσεις μας ενεργοποιήθηκαν περισσότερο;

❀ Αντιστοιχίζουμε κάθε δραστηριότητα της πρώτης στήλης με μια εικόνα της δεύτερης:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΙΚΟΝΕΣ
1. Βάδισμα	Α 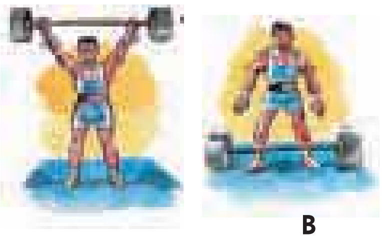 Β
2. Ακούω	
3. Ένταση - Χαλάρωση	Γ Δ
4. Αναπνοή	

❀ Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

❀ Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τους κανόνες του παιχνιδιού.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες έντασης – χαλάρωσης.				

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Κάνουμε κύκλο και πετάμε το μπαλάκι στον απέναντί μας φωνάζοντας το όνομά του. Το παιχνίδι αυτό στηρίζεται στη συνεργασία όλων.

Συνεργασία
Αντικείμενο: μπαλάκι
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Παίζοντας με το μπαλάκι και φωνάζοντας τα ονόματα συντονίζουμε τις κινήσεις μας και εξασκούμε τη φωνή μας. Μαθαίνουμε την παράλληλη δράση. Έτσι συνεργαζόμαστε και γνωριζόμαστε καλύτερα.

Δραστηριότητα 2

Καθόμαστε στις καρέκλες. Όταν λέω «χέρι – ένταση», διοχετεύουμε ένταση στο χέρι μας. Όταν λέω «χαλάρωση», το χαλαρώνουμε.
Το ίδιο θα κάνουμε με κάθε μέλος που θα αναφέρω: πόδι, διάφραγμα, στήθος, ωμοπλάτες, λαιμός. Προσέχουμε κάθε φορά να ελέγχουμε αν είναι χαλαρά τα υπόλοιπα μέρη του σώματος.

Ένταση – Χαλάρωση
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Σε κάθε δραστηριότητα συνυπάρχουν η ένταση και η χαλάρωση. Για να νιώσουμε τη χαλάρωση των μελών του σώματός μας πρέπει να περάσουμε από την ένταση. Με αυτό τον τρόπο αποφεύγουμε τις αδέξιες κινήσεις και οδηγούμαστε στην αρμονία.

Δραστηριότητα 3

Φανταζόμαστε πως είμαστε σε μια παραλία και περπατάμε στην αμμουδιά. Τώρα φτάνουμε σε βράχια και περπατάμε προσαρμόζοντας το βάδισμά μας.

Βάδισμα
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα ανά 6

Με το βάδισμα κατακτάμε το χώρο και προσαρμόζουμε το σώμα μας σε οποιεσδήποτε συνθήκες. Έτσι συμπεριφερόμαστε με άνεση και ελευθερία στο παιχνίδι.

Δραστηριότητα 4

Σε ζευγάρια, δοκιμάζουμε να «φουσκώσουμε» ο ένας τον άλλο. Μετά τον αφήνουμε να ξεφουσκώσει.

Αναπνοή
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Οι ασκήσεις αναπνοής προετοιμάζουν για τη σωστή φωνητική μας έκφραση και το λόγο. Ο ηθοποιός χρησιμοποιεί το διάφραγμα για να στηρίξει τη φωνή και το σώμα του.

Δραστηριότητα 5

Σκορπιζόμαστε στο χώρο. Ο καθένας περνά διαδοχικά έναν ήχο «Ααα» από το κεφάλι στο λαιμό, στο στήθος και στην κοιλιά, ενώ ταυτόχρονα αγγίζει με το χέρι του την αντίστοιχη περιοχή για να παρακολουθήσει τον ήχο.

Φωνή
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Ενεργοποιώντας όλα τα μέρη από τα οποία αντηχεί η φωνή (στοματική και ρινική κοιλότητα, λάρυγγας, κρανιακή κοιλότητα, στέρνο, διάφραγμα) με την κατάλληλη λειτουργία της αναπνοής, αναπτύσσουμε τις φωνητικές μας δυνατότητες, εμπλουτίζουμε την κλίμακα της φωνής, τα χρώματά της και αναδεικνύουμε την πολυμορφία του λόγου.

Δραστηριότητα 6

Σε κύκλο αρχίζουμε να περνάμε ο ένας στον άλλο ένα ήχο «Ooo». Ο καθένας που δέχεται τον ήχο, τον συνεχίζει προσθέτοντας ακόμα ένα στοιχείο. Στο τέλος φωνάζουμε όλοι μαζί το «Ooo» της ομάδας.

Ο ήχος της ομάδας
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Μέσα από τον ήχο που ο ένας μεταδίδει στον άλλο η ομάδα αποκτά την αίσθηση του ρυθμού. Καλλιεργείται ο συγχρονισμός και η επικοινωνία.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

❀ Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και θέτουμε ερωτήματα πάνω στις δραστηριότητες:

- Πώς αισθανθήκαμε εκτελώντας τις ασκήσεις;
- Σε τι μας βοήθησαν οι ασκήσεις με τον ήχο;
- Ποια λειτουργία του σώματος χρησιμοποιήσαμε περισσότερο στη συνάντηση αυτή;

❀ Διαβάζουμε τις παρακάτω φράσεις από κείμενα του Αρτό και δίπλα γράφουμε τις λέξεις που σχετίζονται με τις δραστηριότητες που κάναμε

ΚΕΙΜΕΝΟ

❀ «Ενώ στον αθλητή η αναπνοή στηρίζεται στο σώμα, στον ηθοποιό το σώμα στηρίζεται στην αναπνοή».

❀ «Ο ηθοποιός καλλιεργώντας το συναίσθημα μέσα στο σώμα του…και γνωρίζοντας τα μυστικά του σώματος, είναι σαν να ξαναβρίσκει τη μαγική αλυσίδα του θεάτρου».

ΛΕΞΕΙΣ

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

❀ Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

❀ Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Αισθάνθηκα σε ποια μέρη του σώματος αντηχεί η φωνή μου.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες αναπνοής.				

Σώμα και έκφραση

Η **μίμηση** αποτελεί σημαντικό εργαλείο στα χέρια του ηθοποιού. Με αυτήν παριστάνει ή αναπαριστάνει κάποιον άλλο χρησιμοποιώντας τα δικά του εκφραστικά μέσα, υιοθετεί μια ξένη συμπεριφορά σαν να ήταν δική του.

Γεια σας παιδιά!

Σήμερα θα συνεχίσουμε το Παιχνίδι μας με δραστηριότητες που ενεργοποιούν το σώμα μας. Ακόμα θα γνωρίσουμε τη δύναμη της **φαντασίας** μας και τον τρόπο που οδηγεί το σώμα στη **μίμηση** και στην **αναπαράσταση**. Θα κινηθούμε στο χώρο και θα παρατηρήσουμε πώς με τη βοήθεια των αισθήσεων περνάμε από τον πραγματικό κόσμο στο μαγικό κόσμο του παιχνιδιού.

`Ετσι θα εξερευνήσουμε και θα αξιοποιήσουμε:

- Τα εκφραστικά μας μέσα και τις αισθήσεις.
- Τη συμπεριφορά μας σε καθορισμένες συνθήκες.

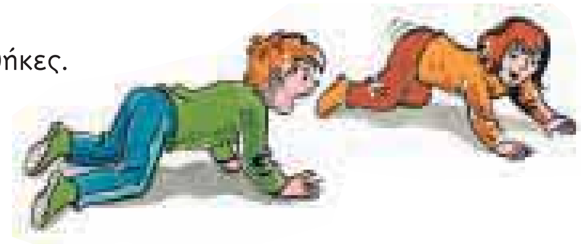

Θεατρικές έννοιες

Εκφραστικά μέσα: Η φωνή, η στάση, η κίνηση του σώματος και η έκφραση του προσώπου είναι τα βασικά μέσα, με τα οποία ο ηθοποιός ζωντανεύει τη δράση και εκδηλώνει τη συμπεριφορά του.

Συμπεριφορά: Είναι το σύνολο των αντιδράσεων ενός προσώπου απέναντι σε πρόσωπα, πράγματα και καταστάσεις που το αφορούν.

Μεταμόρφωση: Η μεταβολή της μορφής ή του περιεχομένου ενός αντικειμένου ή προσώπου, με τη δύναμη της φαντασίας και της ποιητικής δημιουργίας.

Επαλήθευση αντικειμένου: Η χρήση του αντικειμένου κατά τον αυτοσχεδιασμό με την υπόσταση (πραγματική ή φανταστική), που του δίνει ο ηθοποιός.

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Ξαπλώνουμε στο πάτωμα και κλείνουμε τα μάτια. Ας φανταστούμε ότι γεννιόμαστε τώρα. Με αργές κινήσεις του σώματος και με ήχους της φωνής δείχνουμε πώς αντιδράμε στο φως, πώς γνωρίζουμε τον κόσμο και το χώρο γύρω μας, πώς κάνουμε τα πρώτα μας βήματα. Σιγά σιγά εξοικειωνόμαστε με το περιβάλλον, μεγαλώνουμε, στεκόμαστε στα πόδια μας.

Γέννηση και ανάπτυξη
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Το σώμα αντιλαμβάνεται, ανταποκρίνεται και προσαρμόζεται στις καταστάσεις και στις μεταβολές του χώρου με τις αισθήσεις.

Περιοχή της φαντασίας

Δραστηριότητα 1

Θα μιμηθούμε τη συμπεριφορά ενός εφήβου που περπατά στο δρόμο και θέλει να κάνει εντύπωση με το βάδισμα, τις κινήσεις του, τη στάση του σώματός του μέσα στο χώρο.

Μίμηση
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 2 κάθε φορά

Με τη μίμηση το σώμα περνάει σε μια διαφορετική κατάσταση και ενεργούμε ανάλογα. Μεταμορφωνόμαστε σε κάποιον άλλο με τη δύναμη της φαντασίας.

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

Ας μοιραστούν δύο παιδιά τα αντικείμενα και ας τα χρησιμοποιήσουν στο χώρο έτσι ώστε να επαληθεύεται η χρήση τους. Μπορούν να δράσουν ατομικά, αλλά και να δημιουργήσουν σχέσεις στη συνέχεια.

Παίζω με αντικείμενα
Αντικείμενα: καπέλο ανδρικό, τσάντα γυναικεία, μαντίλι, μπαστούνι
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 2 κάθε φορά

Παίζουμε με τα αντικείμενα μέσα στο χώρο εξερευνώντας τη σχέση τους με το σώμα και την κίνησή μας. Χρησιμοποιούμε το κάθε αντικείμενο ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του, δηλαδή τη μορφή του, τη χρήση του, καθώς και το ποιος το χρησιμοποιεί.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

- Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για τις δραστηριότητες που έγιναν. Εξετάζουμε ποια εκφραστικά μέσα μάς βοήθησαν σήμερα στις ασκήσεις της μίμησης. Επίσης, τι μας βοήθησε να πετύχουμε τη μίμηση του εφήβου.

- Υπογραμμίζουμε τα εκφραστικά μέσα που μας βοήθησαν στις δραστηριότητές μας.

• Σώμα	• Κίνηση
• Παράθυρο	• Φωνή
• Φωτισμός	• Φαντασία
• Βιβλίο	• Μουσική

- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη χρήση του αντικειμένου.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες επαλήθευσης.				

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Ας καταλάβουμε μια θέση στο χώρο και ας γίνουμε μια πεταλούδα που ετοιμάζεται να πετάξει. Στη συνέχεια πετάμε και τέλος «η πεταλούδα κάθεται σε ένα λουλούδι».

Η πεταλούδα
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Με την κίνηση συνειδητοποιώ το σώμα μου και ανακαλύπτω τον πλούτο και τη δύναμη της εκφραστικότητάς του.

Περιοχή της φαντασίας

Δραστηριότητα 1

Ας πάρει ένα παιδί την μπαγκέτα να κάνει το μαέστρο. Οι υπόλοιποι παίζουμε τα μουσικά όργανα της ορχήστρας. Ο καθένας παίρνει την ανάλογη στάση και κάνει την ανάλογη κίνηση.

Η ορχήστρα
Αντικείμενο: μια μπαγκέτα
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 10

Στη μίμηση παίζουμε με όλα μας τα εκφραστικά μέσα προσπαθώντας να βρούμε και να αναπαραστήσουμε στοιχεία από τη συμπεριφορά του προσώπου ή του ζώου ή όποιου άλλου μιμούμαστε.

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

Ας μοιράσουμε τα αντικείμενα. Φανταζόμαστε σε ποιον ήρωα ταιριάζει το καθένα και οργανώνουμε τη δράση μας.

Επαλήθευση αντικειμένου
Αντικείμενα: δύο σπαθιά, ένα πέπλο και ένα ραβδί.
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 4 κάθε φορά

Παίζουμε με τα αντικείμενα και ανάλογα με τον ήρωα που αναλαμβάνουμε να μιμηθούμε, χρησιμοποιούμε και μεταμορφώνουμε το κάθε αντικείμενο.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε πάνω σε όσα έγιναν.

- Πώς χρησιμοποιήσαμε τα αντικείμενα στο παιχνίδι μας;
- Με ποιο τρόπο πετύχαμε τη μίμηση;
- Διαβάζουμε το παρακάτω απόσπασμα από το παραμύθι **«Το λαλουσάκι και το σκουφάκι»** (Μέγας Γ., (1999) *Ελληνικά Παραμύθια, Τόμος Β, Αθήνα, εκδ. Εστία σελ. 87-88)*

- Υπογραμμίζουμε τα αντικείμενα και τις χρήσεις τους.
- Δοκιμάζουμε να τα ζωγραφίσουμε.
- Βρίσκουμε αντικείμενα μέσα στα πράγματά μας και παίζουμε το απόσπασμα: *«Το παίρνει ο γέρος, σηκώνεται, φεύγει. Βγαίνει και το φίδι μαζί του ως όξω και του λέει:*

-Θωράς τούτο το σακουλάκι; Έχει αυτή τη χάρη. Βάλλεις μέσα άσπρους παράδες και γίνονται φλουριά. Μ' αυτόν τον τρόπο θα κάμης φλουριά όσα θέλεις...

Πιάνει και το λαλουσάκι και του λέει:

-Θωράς τούτο το λαλουσάκι; Σαν το λαλείς, θα έρχονται σαράντα δράκοι και θα σου λέγουν «όρσ' αφέντη» κι ό,τι θέλεις θα κάμνουν. Και τούτο το σκουφάκι, σαν το βάλεις στο κεφάλι, δε θα φαίνεσαι και θα πηδάς μες του ουρανού τα νέφη».

Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Χρησιμοποίησα το σκηνικό αντικείμενο κατάλληλα για τη μεταμόρφωσή μου.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες της επαλήθευσης του αντικειμένου.				

Εγώ κι εσύ

Η επικοινωνία οδηγεί την ομάδα στην αρμονική και δυναμική της έκφραση στο χώρο.

Γεια σας, παιδιά!

Σήμερα, το παιχνίδι μας περνά σε άλλη φάση. Παίζουμε σε **ζευγάρια**. Αυτό σημαίνει πως πρέπει να είμαστε πολύ συγκεντρωμένοι, να παρατηρούμε τη δράση του παρτενέρ μας με κάθε λεπτομέρεια και να **συγχρονιζόμαστε** μαζί του.

Το σώμα μας ευαισθητοποιείται απέναντι στους άλλους, κινείται και εκφράζεται **σε σχέση με τους άλλους**. Σιγά σιγά αναπτύσσεται ένας εσωτερικός ρυθμός, κάτι που μας ενώνει, και προχωράμε στη δράση. Με τη φαντασία και τα εκφραστικά μας μέσα απαντάμε σε ένα εξωτερικό ερέθισμα.

`Ετσι θα προσπαθήσουμε:

- Να αναπτύξουμε την επικοινωνία με τον άλλο και την ομάδα.
- Να μάθουμε να αντιδράμε με τη φαντασία μας σε ένα εξωτερικό ερέθισμα και να προσαρμόζουμε τη συμπεριφορά μας στις συνθήκες που αντιμετωπίζουμε.

Θεατρικές έννοιες

Παρτενέρ: Είναι ο συμπαίκτης, το πρόσωπο με το οποίο παίζουμε στις θεατρικές μας δραστηριότητες.

Δράση: Το σύνολο των εσωτερικών και εξωτερικών ενεργειών του καλλιτέχνη που παίζει στη σκηνή — Υπάρχω στη σκηνή σημαίνει «δρω».

Αντίδραση: Η ανταπόκριση σε ενέργειες και καταστάσεις.

Δραματική έκφραση: Είναι οποιαδήποτε μορφή έκφρασης που υλοποιείται στη θεατρική σκηνή.

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Μοιραζόμαστε σε ζευγάρια και κάνουμε την άσκηση του καθρέφτη. Οι παρτενέρ στέκονται σε απόσταση τεσσάρων βημάτων και κοιτάζονται στα μάτια. Ο ένας, όταν είναι έτοιμος, ξεκινάει μία κίνηση και ο άλλος κάνει το ίδιο ταυτόχρονα.

Καθρέφτης
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 4 ζευγάρια

Ο ένας παρτενέρ αντιγράφει τις κινήσεις του άλλου στον ίδιο χρόνο. Με την άσκηση καλλιεργούμε το συντονισμό και την ετοιμότητα. Οι δυο παρτενέρ ταυτίζουν τις ενέργειές τους και φθάνουν στο σκοπό τους που είναι η επικοινωνία.

Δραστηριότητα 2

Σε ζευγάρια κοιταζόμαστε στα μάτια, πιανόμαστε από τα χέρια και κατεβαίνουμε μαζί ως το βαθύ κάθισμα. Στη συνέχεια, πιασμένοι πάντα, ανεβαίνουμε ως τις μύτες των ποδιών.

Συγχρονισμός
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 4 ζευγάρια

Οι παρτενέρ συγχρονίζουν απόλυτα τις κινήσεις τους και συμπεριφέρονται σαν ένα σώμα. Προσέχουν ο ένας τον άλλο και προετοιμάζονται για να μπορέσουν να αποκτήσουν έναν ενιαίο ρυθμό κινήσεων.

Δραστηριότητα 3

Γινόμαστε ζευγάρια (Α και Β). Οι Α κάνουμε μία ενέργεια και οι Β αντιδράμε στη δράση του παρτενέρ μας.

Αντίδραση
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 4 ζευγάρια

Μαθαίνουμε να αντιδράμε σε κάθε ερέθισμα που δεχόμαστε. Κάθε πρόταση και δράση του ενός περιμένει την απάντησή της από τον άλλο. Ένας χαιρετισμός, ένα βλέμμα, μια ερώτηση ή ένα επιφώνημα θαυμασμού, όλα πρέπει να βρουν ανταπόκριση.

Περιοχή μεταμορφώσεων

Δραστηριότητα 1

Ας υποθέσουμε ότι δυο παιδιά από σας είναι οι ήρωες αυτού του πίνακα ζωγραφικής. Πρέπει τώρα να βρούμε μια ιστορία με αφορμή αυτή την εικόνα και να την παρουσιάσουμε.

Δραματική έκφραση
«Βλέποντας ένα έργο ζωγραφικής»
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 1 ζευγάρι κάθε φορά

Παρατηρούμε το έργο και με τη φαντασία μας πλάθουμε μια ιστορία σχετική μ' αυτό. Στη συνέχεια αναλαμβάνουμε να παρουσιάσουμε την ιστορία, δίνοντας έμφαση στις σχέσεις και τις ενέργειες.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για τις ασκήσεις που κάναμε με παρτενέρ και για τις δραστηριότητες δραματικής έκφρασης.

Συμπληρώνω την ακροστιχίδα έτσι ώστε με τα αρχικά των παρακάτω λέξεων να σχηματιστεί μία λέξη που δηλώνει την ουσία του θεάτρου.

1									
2									
3									
4									
5									

1. Αλλιώς η θεατρική έκφραση.
2. Κατακτάται και με το συγχρονισμό των κινήσεων.
3. Η ανταπόκριση στις ενέργειες του άλλου.
4. Αναπτύσσεται ανάμεσα στα μέλη της ομάδας.
5. Χρησιμοποιεί τα εκφραστικά του μέσα για να παίξει στη σκηνή.

Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη σημασία της επικοινωνίας.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες δράσης-αντίδρασης.				

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Ανά τρία ζευγάρια παίρνουμε τα κοντάρια και τα κρατάμε με τις παλάμες μας. Αρχίζουμε να μετακινούμαστε προσέχοντας να μη μας πέσουν τα κοντάρια. Συνεχίζουμε αλλάζοντας τα σημεία επαφής (δείκτες χεριών, στήθος, μέτωπο).

Μεταφέρουμε μαζί ένα κοντάρι
Αντικείμενα: 3 κοντάρια
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 3 ζευγάρια

Προσπαθούμε να ισορροπήσουμε την κίνηση και το βάρος μας. Συντονιζόμαστε με τον παρτενέρ και αισθανόμαστε τη φυσική παρουσία του.

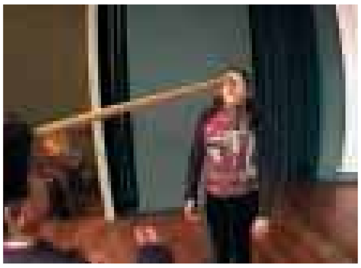

Δραστηριότητα 2

Κάνουμε ζευγάρια. Ενώνουμε ένα σημείο του σώματός μας και προχωράμε μαζί σαν ένα σώμα.

Είμαστε σιαμαίοι
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα σε ζευγάρια

Οι παρτενέρ αγγίζονται χωρίς πίεση, «ακούνε» ο ένας το σώμα του άλλου και αναπνέουν μαζί. Έτσι μαθαίνουν να ανταλλάσσουν ενέργεια και δύναμη.

Περιοχή μεταμορφώσεων

Δραστηριότητα 1

Πρώτα διαβάζουμε δυνατά το κείμενο. Μετά:
- Επιλέγουμε δυο σκηνές και γράφουμε τον τίτλο για την καθεμιά.
- Οργανώνουμε το χώρο και τις συνθήκες κάθε σκηνής.
- Βρίσκουμε τα πρόσωπα στις παραπάνω σκηνές.
- Παίρνουμε θέσεις στο χώρο έτοιμοι για δράση.

Δραματική έκφραση
Η. Βενέζη, **Η Χιονάτη της Πάρνηθας,**
Ανθολόγιο «Με λογισμό και μ' όνειρο»
Ε΄ - Στ΄ Δημοτικού, σελ.38-39
Αντικείμενα: κείμενο, χαρτόνια ζωγραφικής, μολύβια
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

ΠΡΟΣΩΠΑ: ____________________

____

____

ΣΚΗΝΕΣ: ____________________

____

____

____

Σκοπός της δραστηριότητας είναι η ανάδειξη των στοιχείων δράσης και χώρου του αφηγηματικού κειμένου. Αυτό θα επιτευχθεί με την οργάνωση του χώρου μας σύμφωνα με τις συνθήκες της ιστορίας και τις σχέσεις των προσώπων.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για τις δραστηριότητες της σημερινής ζώνης. Πώς επιλέξαμε τις σκηνές του κειμένου; Ποιες συνθήκες λάβαμε υπόψη μας για να οργανώσουμε το χώρο; Πώς καταλήξαμε στη στάση που πήραμε;

Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη σημασία της δράσης.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες συντονισμού.				

Η ομάδα

`Ενας από τους στόχους της θεατρικής ομάδας είναι η καλλιέργεια της **επικοινωνίας** των μελών της. Βασική προϋπόθεση για να την κατακτήσουμε είναι η διάθεσή μας για συνεργασία και η εμπιστοσύνη στις προτάσεις των συμπαικτών μας.

Καλημέρα παιδιά !

Σήμερα στο παιχνίδι παίζουμε όλοι μαζί. Οι ασκήσεις μας εξετάζουν τους τρόπους με τους οποίους επιτυγχάνεται η συνοχή και η επικοινωνία των μελών μέσα στην ομάδα. Η συγκρότηση μιας ομάδας απαιτεί επίμονη δουλειά και τήρηση των κανόνων:

- Αυτοσυγκέντρωση, προσοχή και αφοσίωση στους άλλους.
- Εμπιστοσύνη στις προτάσεις των άλλων.
- Συνεργασία και επικοινωνία με όλα τα μέλη της ομάδας.

Θεατρικές έννοιες

Αυτοσυγκέντρωση: Η απόσπαση της προσοχής μας από τον περιβάλλοντα χώρο και η συγκέντρωση στον εαυτό μας.

Ρυθμός: Η εναρμόνιση των κινήσεων της ομάδας σε χρονικά διαστήματα που εναλλάσσονται.

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Κάνουμε κύκλο βλέποντας ο καθένας την πλάτη του μπροστινού του. Ένα παιδί παίρνει το στεφάνι, το περνά στο διπλανό του από το κεφάλι και το κατεβάζει ως τα πόδια. Εκείνος το πιάνει, το βγάζει ανεβάζοντάς το και το περνάει στον επόμενο.

Άσκηση συντονισμού
Αντικείμενα: στεφάνι γυμναστικής
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Συντονίζουμε όλοι τις κινήσεις μας, ώστε η ομάδα να αποκτήσει ένα ρυθμό.

Δραστηριότητα 2

Στεκόμαστε όλοι σε μια γραμμή ο ένας πολύ κοντά στον άλλο. Φανταζόμαστε ότι είμαστε ένα ανθρώπινο τείχος. Η ομάδα θα εκτελέσει σαν «τείχος» μια σειρά από ενέργειες που καθεμιά περιλαμβάνει πέντε χρόνους.
Στην πρώτη ενέργεια μετρά 1, 2, 3, 4, 5 με απλό βάδισμα. Στη δεύτερη μετρά 1, 2, 3, 4 φωνάζοντας τους χρόνους και βαδίζοντας ταυτόχρονα, ενώ στο 5 μένει ακίνητη. Στην τρίτη ενέργεια οι 1, 2, 3 είναι βήμα και λόγος, ενώ οι 4, 5 είναι μόνο λόγος. Έπειτα οι 1 και 2 βήμα και λόγος, ενώ οι 3, 4 και 5 είναι μόνο λόγος.
Η άσκηση ολοκληρώνεται με πιασμένα τα χέρια . Η ομάδα είναι έτοιμη για να αρχίσει ένα χορό. Η πρωτοβουλία ανήκει στον πρώτο που οδηγεί την ομάδα από το «τείχος» στον κύκλο.

Ακούω και νιώθω τους άλλους
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Η ομάδα είναι έτοιμη για δράση όταν αισθανόμαστε τους άλλους και συντονιζόμαστε σε κίνηση, λόγο και ρυθμό.

Περιοχή μεταμορφώσεων

Δραστηριότητα 1

Μπαίνουμε σε κύκλο. Ένα παιδί τραγουδά την πρώτη στροφή και όλοι μαζί επαναλαμβάνουμε. Στη συνέχεια τραγουδάμε όλοι το τραγούδι και ταυτόχρονα χορεύουμε.

Δημοτικό τραγούδι και χορός
Αντικείμενα: μαντίλια
Χρόνος: 20 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Μαντίλι Καλαματιανό

Μαντίλι καλαματιανό
φοράς στον άσπρο σου λαιμό
Μαρία Πενταγιώτισσα
συ μ' έκαψες κι αρρώστησα.
Έλα, πουλί μου, έλα
αν μ' αγαπάς εμένα,
πες το, μάτια μου το ναι
δε θα βρεις άλλον σαν εμέ.
Σαν πας στην Καλαμάτα,
και 'ρθεις με το καλό,
φέρε μου ένα μαντίλι
να δέσω στο λαιμό.

Σημασία έχει η αίσθηση του ρυθμού, η στάση του σώματος και ο συγχρονισμός. Έτσι οδηγούμαστε στη σκηνική παρουσίαση του τραγουδιού. Ο συνδυασμός κίνησης - φωνής- μουσικής θυμίζει την καταγωγή του αρχαίου δράματος.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

- Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για το αν αισθανθήκαμε όλοι σαν μια ομάδα. Ποιο στοιχείο μας ένωσε σε ομάδα στο χορό;

- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη σημασία του ρυθμού.				
Ανταποκρίθηκα στις ομαδικές δραστηριότητες.				

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Καθόμαστε σε κύκλο. Ένα παιδί δίνει ένα ένα καπέλο στο διπλανό του δεξιά. Αυτός με τη σειρά του, αφού το φορέσει, το δίνει στο διπλανό του μόλις δεχτεί άλλο καπέλο. Δεν πρέπει κανείς να φορέσει διπλό καπέλο. Το παιχνίδι τελειώνει όταν όλα τα παιδιά θα φορούν από ένα καπέλο.

Τα καπέλα
Αντικείμενα: καπέλα όσα τα παιδιά
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Είμαστε σε διαρκή ετοιμότητα και απόλυτο συντονισμό κινήσεων. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να μοιραστούμε το αποτέλεσμα μιας ομαδικής συνεργασίας. Το παραμικρό λάθος είναι αδυναμία όλης της ομάδας.

Περιοχή μεταμορφώσεων

Δραστηριότητα 1

Διαβάζουμε το κείμενο και γνωρίζουμε τη ζωή των τσιγγάνων.

- Οργανώνουμε με αυτοσχεδιασμό ένα γλέντι χρησιμοποιώντας τσιγγάνικες μελωδίες της επιλογής μας.
- Άλλα παιδιά τραγουδούν, άλλα χορεύουν και άλλα χτυπούν παλαμάκια με ρυθμό.

Οι τσιγγάνοι
Με αφορμή το κείμενο:
Οι φίλοι μας οι τσιγγάνοι, Ελ. Σαραντίτη, Ανθολόγιο Ε΄- Στ΄ Δημοτικού, σ. 256.
Αντικείμενα: τσιγγάνικα ρούχα, καστανιέτες
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Για να οργανώσουμε το χώρο του γλεντιού και να δώσουμε την ανάλογη ατμόσφαιρα, προβάλλουμε το στοιχείο του ρυθμού και της μουσικής τόσο με τη συμπεριφορά των προσώπων όσο και με τη χρήση των μουσικών οργάνων.

Δραστηριότητα 2

Χωριζόμαστε σε δύο ομάδες, τσιγγάνους και μη τσιγγάνους.
Κάθε ομάδα κάνει κάποιες δραστηριότητες πάνω στα θέματα που δίνουμε:

- Η ομάδα των τσιγγάνων ετοιμάζεται να μετακινηθεί από τον καταυλισμό και η άλλη ομάδα ετοιμάζεται για διακοπές. Πώς ετοιμάζονται και τι παίρνουν μαζί τους;
- Βρισκόμαστε στην παραλία. Οι δυο ομάδες κατασκηνώνουν. Η ομάδα των τσιγγάνων στήνει αμέσως τη σκηνή της. Τι κάνει η άλλη ομάδα;
- Οι δυο ομάδες θέλουν να διασκεδάσουν. Τι κάνουν γι' αυτό το σκοπό;

Ας αυτοσχεδιάσουμε.

Η κατασκήνωση
Αντικείμενα: ρούχα χρωματιστά, μαντίλες, βιολί, ντέφι, CD-player, CD με χορευτικά τραγούδια, μερικά ξύλα, δύο κομμάτια ύφασμα, φακοί
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Υπάρχουν διαφορετικοί πολιτισμοί. Δεν υπάρχουν απολίτιστοι λαοί ή κοινότητες χωρίς αξίες πολιτισμού.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10'

❀ Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και εκφράζουμε τα συναισθήματα και τις εντυπώσεις μας από τη δραστηριότητα της κατασκήνωσης.

- Πώς αποδώσαμε την ατμόσφαιρα του γλεντιού στην πρώτη δραστηριότητα;
- Ποιος ο ρόλος της μουσικής στις δραστηριότητές μας και πώς επιλέξαμε τα μουσικά κομμάτια;

❀ Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

❀ Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη σημασία της συμπεριφοράς μέσα σε ένα ομαδικό πλαίσιο.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες ρυθμού.				

Ο χώρος

Ο χώρος στο θέατρο μεταμορφώνει τον ηθοποιό, αλλά και μεταμορφώνεται σε κόσμο ονείρου και φαντασίας από την ερμηνεία του ηθοποιού.

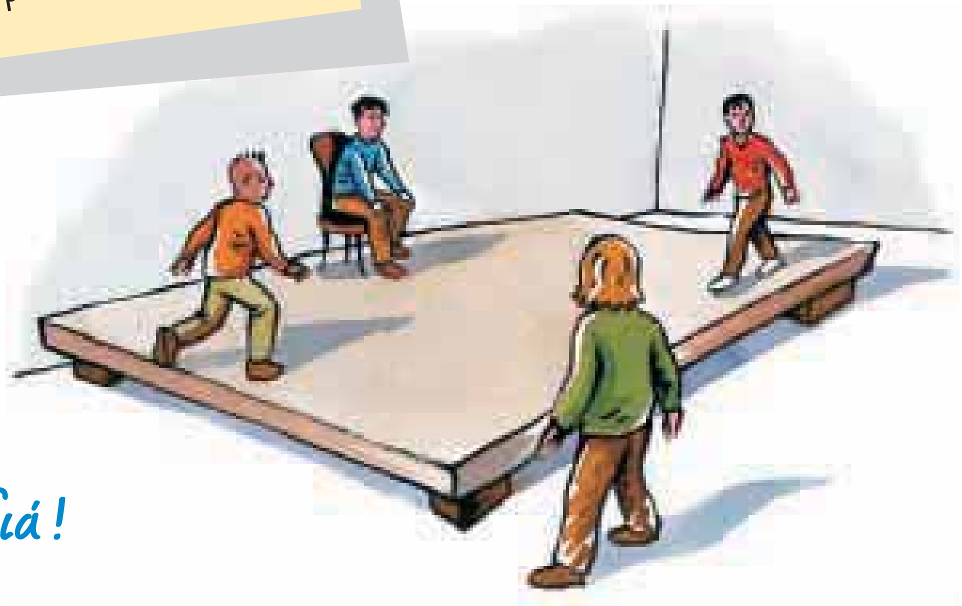

Γεια σας παιδιά !

Σήμερα στο παιχνίδι μας θα εξερευνήσουμε το χώρο. Το σώμα μας κινείται στο χώρο, μετακινείται, σταματά. Τρέχουμε, πηδάμε, πέφτουμε πάνω στον άλλο ή τον αγγίζουμε. Όλη η δράση μας σηματοδοτείται από το χώρο, αλλά και αντίστροφα με τη συμπεριφορά μας δημιουργούμε το χώρο. Έτσι μαθαίνουμε:

- Να εξερευνούμε το χώρο με το σώμα μας.
- Να δημιουργούμε ένα σκηνικό χώρο.

Ακόμα θα γνωρίσουμε το θέατρο, το χώρο όπου παρακολουθούμε μια θεατρική παράσταση.

Θεατρικές έννοιες

Δρώμενο: Θρησκευτική τελετή που περιέχει τα πρώτα κύτταρα του θεάτρου: τη δράση, το χώρο, τους δρώντες και τους θεατές.

Θεατρικός χώρος: Το οίκημα του θεάτρου όπου ετοιμάζεται και δίνεται η παράσταση.

Σκηνικός χώρος: Ο διαμορφωμένος για την παράσταση χώρος όπου παίζουν οι ηθοποιοί.

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Όλοι περπατάμε ελεύθερα. Στο τρίτο βήμα απλώνουμε τα χέρια και πιανόμαστε με όποιους βρίσκονται κοντά μας. Ξαναρχίζουμε το περπάτημα. Στο τρίτο βήμα κάνουμε μεταβολή και απλώνουμε πάλι τα χέρια να πιαστούμε.

Η ομάδα στο χώρο
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Για να λειτουργήσει η επικοινωνία στην ομάδα, πρέπει να δημιουργήσουμε ένα χώρο όπου τα σώματα ανταλλάσσουν ενέργεια και συναίσθημα.

Περιοχή της φαντασίας

Δραστηριότητα 1

Ας ανεβεί ένας μαθητής στην άδεια σκηνή να μας δείξει με τη συμπεριφορά του, δηλαδή τις κινήσεις και τις εκφράσεις του, σε ποιο χώρο βρίσκεται. Όποιος καταλάβει πού βρίσκεται ο συμμαθητής του και τι κάνει, ας ανεβεί στη σκηνή να συμμετάσχει στη δράση.

Δημιουργώ το χώρο
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Η συμπεριφορά μας μπορεί να δημιουργήσει ένα χώρο. Όσο πιο λεπτομερείς είμαστε, τόσο πιο συγκεκριμένος γίνεται ο χώρος.

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

Καθόμαστε όλοι σε κύκλο εκτός από ένα παιδί που παίζει τον «αγρότη» και τοποθετεί τα αντικείμενα στο κέντρο του κύκλου. Στη συνέχεια μιμείται πως σκάβει τη γη. Ταυτόχρονα όλοι με κινήσεις του κεφαλιού προς τη γη βγάζουμε έναν ήχο «μμμμμμ». Ο «αγρότης» παίρνει τα κλαδιά και αφού τα ραντίσει με το νερό τα σηκώνει ψηλά και μετά τα «φυτεύει» στη γη. Ο ήχος σταματά. Όλοι σηκωνόμαστε αργά και σχηματίζουμε κύκλο με τον «αγρότη» κορυφαίο. Αρχίζουμε να τραγουδάμε το *Τραγούδι της γης*, ενώ προχωράμε αργά στη φορά του κύκλου.

Δρώμενο της γης
Αντικείμενα: κλαδιά δέντρων, κανάτα με νερό, ένα τραγούδι
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Τα λαϊκά δρώμενα σχετίζονται κυρίως με τη γονιμότητα της γης, έχουν αρχαίες ρίζες και συνεχίζουν ακόμα να τελούνται σε κάποια μέρη. Πρόκειται για αναπαραστάσεις ιερών πράξεων από αγρότες, που προσπαθούσαν να αφυπνίσουν τη γονιμοποιό δύναμη της γης.

Το τραγούδι της γης
Έλα, ήλιε και βροχή,
φέρε στους αγρούς γιορτή!
Έλα ρίξε μας στη γη
το καινούριο μας κλαδί!

Δραστηριότητα 2

Σήμερα θα γνωρίσουμε τον ιδιαίτερο χώρο του αρχαίου ελληνικού θεάτρου. Αφού έχουμε ερευνήσει την ιστορία της αρχιτεκτονικής του, θα παρατηρήσουμε την ιδιομορφία του χώρου.

Γνωριμία με το Αρχαίο θέατρο
Αντικείμενα: φωτογραφίες, διαφάνειες, κασέτα video.
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Το αρχαίο ελληνικό θέατρο είναι αμφιθεατρικό. Τα μέρη του είναι: α) ο κυκλικός χώρος της ***ορχήστρας*** *με το βωμό του Διονύσου στο κέντρο (θυμέλη), β) η* ***σκηνή*** *ή λογείον και γ)* ***το κοίλον****, οι θέσεις των θεατών. Η διάταξη των μερών αναδεικνύει την ιερότητα του χώρου.*

Η έννοια του χώρου δεν μπορεί να αποδοθεί με έναν μόνο ορισμό.
Η έννοια είναι βασική στα Μαθηματικά, στη Φυσική και στη Γεωγραφία. Εμείς όμως θα σταθούμε στη σημασία της για το θέατρο.
Λατρευτικός χώρος *είναι η περιοχή όπου τελείται σε κύκλο μια ιερή πράξη.*
Δραματικός χώρος *είναι το πεδίο όπου διαδραματίζονται τα γεγονότα και εξελίσσεται μια ιστορία.*
Θεατρικός χώρος *είναι ο τόπος συνάντησης του κοινού με τη θεατρική δημιουργία.*
Σκηνικός χώρος *είναι ο κατάλληλα διαμορφωμένος χώρος της σκηνής για την παράσταση.*

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

❀ Αφού καθίσουμε σε κύκλο με το Μάγο της Σκηνής συζητάμε γενικά για το χώρο και για τον τρόπο με τον οποίο τον προσδιορίσαμε στις δραστηριότητες.
Πώς προσδιόρισε ο μαθητής το χώρο στην πρώτη δραστηριότητα;
Πώς δημιουργήσαμε το λατρευτικό χώρο στο «Δρώμενο της γης»;

❀ Αντιστοιχίζουμε τον ήρωα με το χώρο του:

ΧΩΡΟΣ	ΗΡΩΑΣ
1.Παράγκα	Μίκυ Μάους
2.Σεράι	Παλάτι στις Μυκήνες
3.Λιμνούπολη	Καραγκιόζης
4. Αγαμέμνονας	Πασάς

❀ Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

❀ Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη σημασία του χώρου.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες της διαμόρφωσης χώρου.				

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Μοιραζόμαστε σε δύο ομάδες. Η μία ομάδα παριστάνει τα δέντρα πάνω στη σκηνή. Η δεύτερη ομάδα σκορπίζεται και μαζεύει καρπούς των δέντρων. Άλλοι τους βάζουν στις τσέπες, άλλοι στα καπέλα τους, άλλοι τους τρώνε ...

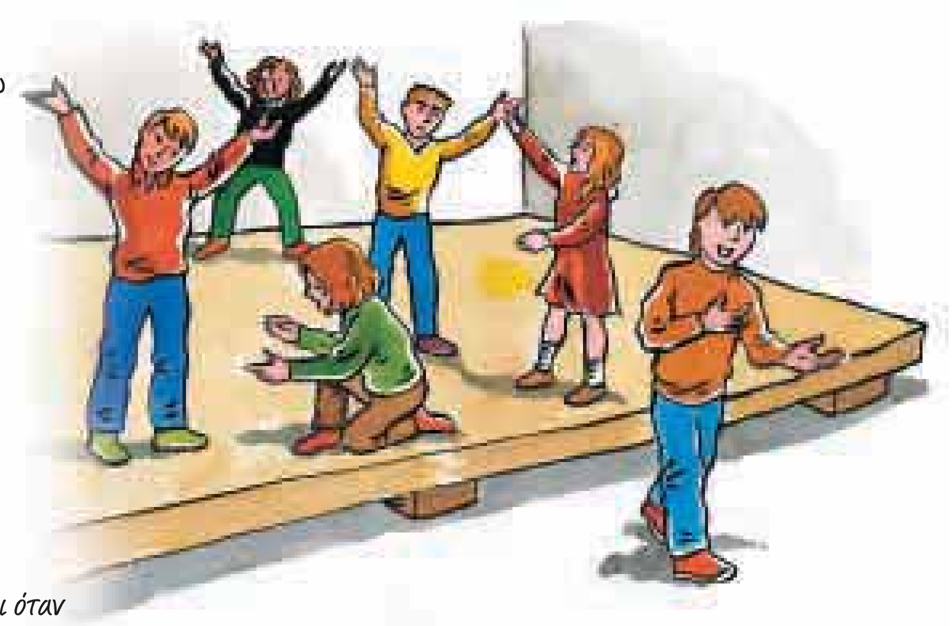

Το σώμα μας σε δράση
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Η ομάδα είναι έτοιμη να δράσει όταν ενεργοποιήσουμε όλοι το σώμα μας και εναρμονίσουμε τις ενέργειές μας.

Περιοχή της φαντασίας

Δραστηριότητα 1

Ας φανταστούμε το χώρο σαν ένα εστιατόριο, όπου ένας ένας μπαίνουμε σ' αυτόν και ενεργούμε ανάλογα.

Το εστιατόριο
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα.

Χρησιμοποιώντας την εμπειρία μας και τις δυνατότητες της φαντασίας μπορούμε να αναπαραστήσουμε ένα χώρο δίνοντας τις διαστάσεις του, τις λειτουργίες και την ατμόσφαιρά του.

Δραστηριότητα 2

Δέκα παιδιά παίζουν τους εξερευνητές. Τοποθετούν το ύφασμα που ορίζει την περιοχή που θα εξερευνήσουν. Στη συνέχεια επαληθεύουν με τη δράση τους το χώρο. Οι υπόλοιποι καθόμαστε γύρω γύρω σε κύκλο και παρακολουθούμε προσπαθώντας να κατανοήσουμε τι συμβαίνει. Όταν ολοκληρωθεί η εξερεύνηση μπορούμε να προτείνουμε τα δικά μας στοιχεία.

Οι εξερευνητές
Αντικείμενα: ύφασμα
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 10

Για τη δημιουργία ενός συγκεκριμένου χώρου αξιοποιούμε κάθε εκφραστικό τρόπο. Συνδυάζουμε τις αντιδράσεις μας και επινοούμε λύσεις μέσα από τη χρήση των αντικειμένων.

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

Σήμερα θα γνωρίσουμε το σύγχρονο θέατρο. Θα δούμε τη διαμόρφωση της σκηνής, τα μέρη του θεάτρου και θα μιλήσουμε για τη λειτουργία τους.

Γνωριμία με το σύγχρονο θέατρο
Αντικείμενα: φωτογραφίες, διαφάνειες, video
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Η ιταλική σκηνή είναι μετωπική και αποτελείται από μια υπερυψωμένη σκηνή και μια πλατεία για το κοινό. Το σύγχρονο θέατρο διατηρεί σε μεγάλο βαθμό τα χαρακτηριστικά της ιταλικής σκηνής, περιορίζοντας όμως την απόσταση της πλατείας από τη σκηνή. Πιο τολμηρές αλλαγές παρατηρούμε στην κυκλική σκηνή όπου οι ηθοποιοί παίζουν σε έναν κυκλικό χώρο και οι θεατές κάθονται γύρω τους. Η σκηνή αυτή επιτρέπει μια πιο άμεση ολόπλευρη επικοινωνία ηθοποιού - θεατή.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για τις δραστηριότητες στο χώρο.

Με ποια μέσα προσδιορίσαμε το χώρο στις ομαδικές δραστηριότητες;

Πόσο μας βοήθησαν τα αντικείμενα;

Παρατηρούμε τις εικόνες από τις σκηνές θεάτρου και γράφουμε πού παίζουν οι ηθοποιοί και πού κάθονται οι θεατές σε κάθε σκηνή.

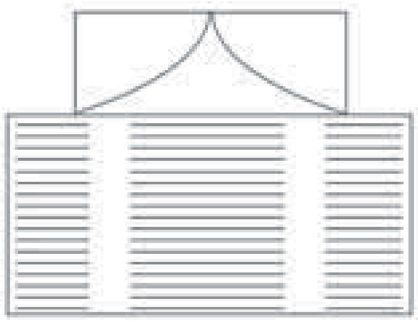

Ιταλική Σκηνή

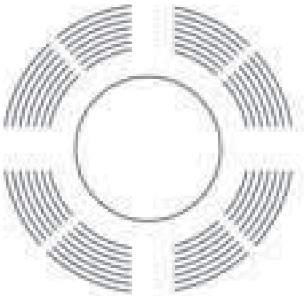

Κυκλική Σκηνή

ΣΚΗΝΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ ΗΘΟΠΟΙΩΝ	ΘΕΣΕΙΣ ΘΕΑΤΩΝ
Ιταλική Σκηνή		
Κυκλική Σκηνή		

Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη σημασία της σχέσης σκηνή-πλατεία.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες επαλήθευσης του χώρου.				

Το αντικείμενο

Η μεταμόρφωση του **αντικειμένου** ενισχύει τη μαγεία στο θέατρο.

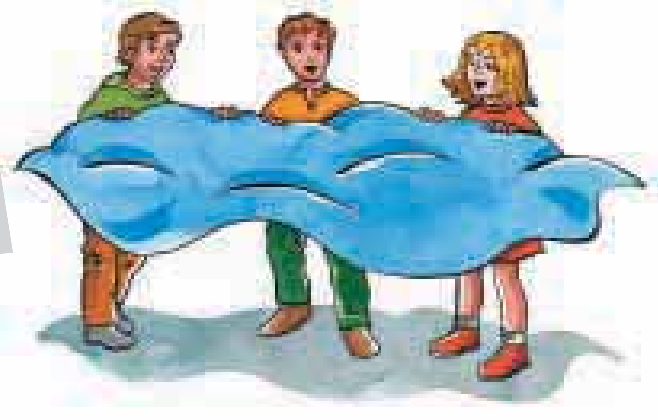

Γεια σας παιδιά !

❀ Σήμερα θα παίξουμε με αντικείμενα, πραγματικά και φανταστικά. Τα αντικείμενα μεταμορφώνονται στο παιχνίδι μας. Με την πίστη, τη θέληση και τη φαντασία μας η καρέκλα γίνεται θρόνος, η βέργα μαγικό ραβδί, ενώ μαζί τους μεταμορφωνόμαστε κι εμείς σε βασιλιά ή σε μάγισσα. Όμως και φανταστικά αντικείμενα θα γεννηθούν στο παιχνίδι μας μέσα από τη μίμηση. Κάποτε γινόμαστε κι οι ίδιοι αντικείμενα, παίρνουμε τα χαρακτηριστικά τους, φανταζόμαστε την έκφρασή τους.

Ακόμα θα παίξουμε με τη **μάσκα** και θα μεταμορφωθούμε σε ζώα. Τέλος θα ζωντανέψουμε τις κούκλες για να παίξουμε **κουκλοθέατρο**.

Θεατρικές έννοιες

Μεταμόρφωση αντικειμένου: Όταν αλλάζει το αντικείμενο σε μορφή ή περιεχόμενο με τη δύναμη της φαντασίας.

Σκηνικό αντικείμενο: Κάθε αντικείμενο που υπηρετεί τις ανάγκες της σκηνής και του θεατρικού έργου.

Κουκλοθέατρο: Είδος θεάτρου στο οποίο πρωταγωνιστούν κούκλες.

Περιοχή της φαντασίας

Δραστηριότητα 1

`Ενα παιδί παίρνει το κλειδί και το χρησιμοποιεί για να ανοίξει μια φανταστική πόρτα. `Ενα άλλο παιδί χρησιμοποιεί το σφυρί.
Στη συνέχεια φανταζόμαστε ένα κερί και ένα κουτί σπίρτα. Δυο παιδιά δημιουργούν με αυτά ένα χώρο δράσης.

Αντικείμενα
Αντικείμενα: Κλειδί, σφυρί
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 1 κάθε φορά

Για να χρησιμοποιήσουμε το πραγματικό αντικείμενο έξω από τον καθημερινό τρόπο χρήσης του, στηριζόμαστε στη φαντασία.
Για να παρουσιάσουμε φανταστικά αντικείμενα επινοούμε τις συνθήκες και πλάθουμε με τα εκφραστικά μας μέσα τις μορφές τους

Δραστηριότητα 2

Καθόμαστε σε κύκλο. `Εχουμε ένα μολύβι το οποίο περνάει από τον ένα στον άλλο. Ο καθένας το μεταμορφώνει σε διαφορετικό αντικείμενο με τις ίδιες διαστάσεις και το χρησιμοποιεί (π. χ. θερμόμετρο, πινέλο, φλογέρα).

Μεταμόρφωση αντικειμένου
Αντικείμενο: μολύβι
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 1 κάθε φορά

Με τη δύναμη της φαντασίας χρησιμοποιούμε ένα αντικείμενο έξω από την καθημερινή του χρήση αλλάζοντας τις ιδιότητές του. Έτσι καλλιεργούμε την ευρηματικότητα και τη συνεργασία μέσα στην ομάδα.

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

Ας αυτοσχεδιάσουμε φορώντας τις μάσκες. Προσπαθούμε να θυμηθούμε τη συμπεριφορά των ζώων και να μιμηθούμε τις κινήσεις, τους ήχους και τις αντιδράσεις τους.

Παίζοντας με τη μάσκα
Αντικείμενο: 4 μάσκες ζώων
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 4 κάθε φορά

Η μάσκα κρύβει το πρόσωπό μας. Η αρχική λειτουργία της ήταν θρησκευτική – λατρευτική. Ο πρωτόγονος άνθρωπος κάλυπτε το πρόσωπό του με την τελετουργική μάσκα για να επικοινωνήσει με τις θεότητές του. Αργότερα η μάσκα γίνεται μέσο μεταμόρφωσης του ηθοποιού στο αρχαίο θέατρο. Μέσα από την τραγική ή κωμική μάσκα εκφράζεται ο αντίστοιχος χαρακτήρας του έργου.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

❀ Καθόμαστε με το Μάγο της σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για τις μεταμορφώσεις των αντικειμένων. Πώς χρησιμοποιήσαμε τα αντικείμενα; Τι χρειάζεται για να μεταμορφώσουμε ένα αντικείμενο;

❀ Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

❀ Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη σημασία του αντικειμένου στις μεταμορφώσεις του.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες επαλήθευσης.				

Περιοχή της φαντασίας

Δραστηριότητα 1

Χωριζόμαστε σε ομάδες των τεσσάρων. Παίρνουμε τα αντικείμενα και διαμορφώνουμε ένα χώρο από την «Οδύσσεια», όποιον αποφασίσει η κάθε ομάδα.

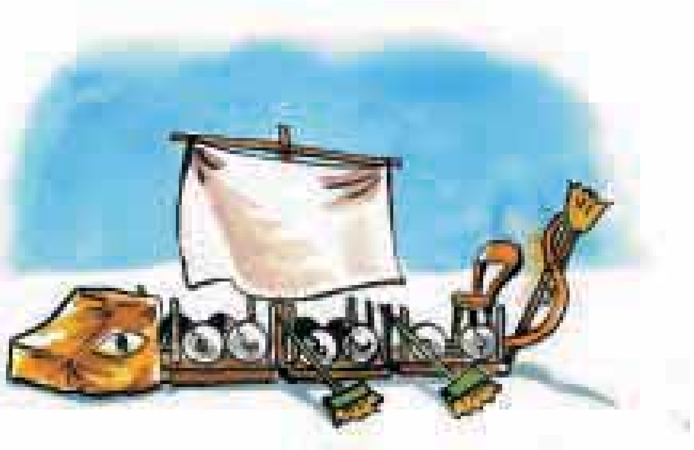

Διαμορφώνω το χώρο με αντικείμενα
Αντικείμενα: άσπρο πανί, κοντάρι, θρανία, καρέκλες, σκούπες.
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 4 κάθε φορά

Η φαντασία και η συνεργασία μάς οδηγούν να συνδέσουμε ένα χώρο με αντικείμενα έτσι ώστε να μπορούν να «αφηγηθούν» μια ιστορία.

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

1. Πρώτα κάνουμε ασκήσεις προετοιμασίας με τα χέρια και ασκήσεις άρθρωσης με τη φωνή μας. Τις προσαρμόζουμε στις ανάγκες απόδοσης των ηρώων που θα παραστήσουμε.
2. Στη συνέχεια στήνουμε με τα υλικά τη μικρή σκηνή του κουκλοθεάτρου μας.
3. Δύο παιδιά κάθονται στα σκαμνάκια, φοράνε τις γαντόκουκλες και ανεβάζουν τα χέρια τους έτσι ώστε να φαίνεται μόνο η **κούκλα**. Αν κρατάμε μαριονέτα καλύπτουμε το σώμα μας και τα σκοινιά της.
4. Αρχίζουμε να κινούμε τα δάχτυλα σύμφωνα με την ομιλία μας, όταν μιλάει η κάθε κούκλα.
5. Δυο παιδιά παίζουν τους ήρωες από το γνωστό μύθο του Αισώπου «Η αλεπού κι ο κόρακας».

Παίζουμε κουκλοθέατρο
Αντικείμενα: Υλικά για κουκλοθέατρο.
Χρόνος: 25 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα στην προετοιμασία και 2 στην παράσταση

Το κουκλοθέατρο είναι ένα είδος θεάτρου όπου δρουν κούκλες τις οποίες ζωντανεύουν άνθρωποι, οι κουκλοπαίκτες. Υπάρχουν πολλά είδη κούκλας για το Κουκλοθέατρο, π.χ. μαριονέτα, γαντόκουκλα, τύπου Ιάβας.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε πάνω στην προσωποποίηση της Αλεπούς και του Κόρακα και στην προσαρμογή τους στο Κουκλοθέατρο.
Απαντάμε στις ερωτήσεις.
1. Τι χρειάζεται για να ζωντανέψει μια κούκλα;
2. Έχει ανθρώπινα χαρακτηριστικά;
3. Με ποια εκφραστικά μέσα του κουκλοπαίκτη ζωντανεύει η κούκλα;

Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη σημασία του αντικειμένου και των μεταμορφώσεών του.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες του κουκλοθεάτρου.				

Δράση

Η **δράση** κάνει το θέατρο ξεχωριστό είδος στην τέχνη. Ο αρχαίος φιλόσοφος Αριστοτέλης είπε ότι το θέατρο δημιουργήθηκε από τη στιγμή που βλέπουμε τους ήρωες της ιστορίας να δρουν στη σκηνή.

Καλημέρα παιδιά !

- Σήμερα θα ανακαλύψουμε τα μυστικά του αυτοσχεδιασμού. Θα θυμηθούμε πόσο μας έχει βοηθήσει στις ασκήσεις μας η φαντασία και η παρατήρηση, η επικοινωνία και η συνεργασία.

  Στο θέατρο ο ηθοποιός αυτοσχεδιάζει για να εμπλουτίσει τα στοιχεία της συμπεριφοράς του, να χαράξει τη δράση του και να χτίσει το ρόλο του.

  Έτσι κι εμείς θα γνωρίσουμε τη δράση μέσα στις δοσμένες συνθήκες του αυτοσχεδιασμού. Οι ενέργειές μας θα ενισχύσουν την υπόθεση και την εξέλιξη της ιστορίας που παίζουμε.

Θεατρικές έννοιες

Αυτοσχεδιασμός: Ελεύθερη δράση με κίνηση ή και λόγο, που εκτελείται χωρίς προετοιμασία από τον ηθοποιό με αφορμή ένα ερέθισμα.

Δοσμένες συνθήκες: Καταστάσεις που προτείνονται από το συγγραφέα ή από το δάσκαλο της θεατρικής ομάδας ή από το μαθητή για να δομηθεί ο αυτοσχεδιασμός.

Περιοχή της φαντασίας

Δραστηριότητα 1

Ένα ένα παιδί θα πλησιάσει το τραπέζι και θα παρατηρήσει τον τρόπο με τον οποίο έχω τοποθετήσει τα σπίρτα. Στη συνέχεια θα αλλάξω το σχηματισμό τους χωρίς να με κοιτάζει και μετά θα προσπαθήσει να βρει τις αλλαγές.

Παρατηρώ
Αντικείμενο: σπίρτα
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 1 κάθε φορά

Με την παρατήρηση ασκούμε τις αισθήσεις και τη μνήμη μας, ενώ ταυτόχρονα καλλιεργούμε τη συνείδηση του χώρου.

Α

Β

Δραστηριότητα 2

Ελάτε να δώσουμε όσο μπορούμε περισσότερα στοιχεία για να διαμορφώσουμε το χώρο του λουναπάρκ και να πλάσουμε μια ιστορία με τη δράση μας. Ας σκεφτούμε ποιοι είμαστε, πώς ήρθαμε στο λουναπάρκ, τι θα συμβεί αν σταματήσει ξαφνικά ο τροχός. Πώς εκφράζουμε με λόγο τα συναισθήματά μας;

Αυτοσχεδιασμός: "Το λουναπάρκ"
Αντικείμενα: στόχος, κρίκοι
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα κατά ομάδες

Στον αυτοσχεδιασμό μετατρέπουμε με τη φαντασία μας το χώρο και προσαρμόζουμε τη συμπεριφορά μας στις δοσμένες συνθήκες του (χώρο, χρόνο, δράση, πρόσωπα).

Δραστηριότητα 3

Ας δούμε προσεκτικά την εικόνα· μας προτείνει μια κίνηση, ένα χώρο, σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Δοκιμάζουμε να την αναπαραστήσουμε με τα εκφραστικά μας μέσα αποδίδοντας την ιστορία της.

Αυτοσχεδιασμός:
"Βλέπω μια εικόνα"
Αντικείμενο: αντίγραφο πίνακα
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα κατά ομάδες

Βλέποντας μια εικόνα ανιχνεύουμε με τη φαντασία μας τα στοιχεία της ιστορίας της, «μπαίνουμε» σε μια αντίστοιχη κατάσταση και αντιδράμε.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

❀ Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για τους αυτοσχεδιασμούς.
Ποια ερεθίσματα μας οδήγησαν στον αυτοσχεδιασμό;
Ποια είναι τα κύρια στοιχεία του αυτοσχεδιασμού;
Συμπληρώνουμε τα κενά στον παρακάτω πίνακα.

ΠΟΙΟΣ / ΤΙ ΕΙΜΑΙ	ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΜΑΙ	ΠΟΤΕ	ΤΙ ΚΑΝΩ
`Ενας κλόουν			
	στην ακτή		
		σούρουπο	
			ψαρεύω

❀ Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

❀ Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη σημασία της δράσης για τον αυτοσχεδιασμό στο χώρο.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες αυτοσχεδιασμού.				

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Όλοι σε ζευγάρια. Ο ένας είναι ο οδηγός, ο άλλος είναι ο τυφλός. Ο τυφλός καλύπτει τα μάτια του με το μαντίλι και κρατά το χέρι του οδηγού. Με το σύνθημά μου ο οδηγός θα οδηγήσει τον τυφλό μέσα στο χώρο.

Ο τυφλός
Χρόνος: 1ο λεπτά
Αντικείμενο: μαντίλια
Αριθμός παιδιών: όλα σε ζευγάρια

Για να δημιουργήσουμε σχέσεις στη σκηνή, πρέπει να καλλιεργήσουμε με κατάλληλες ασκήσεις την αμοιβαία εμπιστοσύνη με τον παρτενέρ μας και την επαφή μαζί του.

Περιοχή της φαντασίας

Δραστηριότητα 1

Ακούμε τη σειρήνα του περιπολικού. Προσπαθούμε να αισθανθούμε την κατάσταση που μας προκαλεί και να αντιδράσουμε ο καθένας με τον τρόπο του και ανάλογα με τις σχέσεις που δημιουργούνται: κλέφτης – αστυνόμος, θύμα – θύτης.

Αυτοσχεδιασμός: «Σειρήνα περιπολικού»
Αντικείμενα: κασέτα με ήχο σειρήνας, κασετόφωνο
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: ομάδες των 8

Δεχόμαστε ένα ηχητικό ερέθισμα και πλάθουμε με τη φαντασία τις συνθήκες τις οποίες μας υποβάλλει (χώρο, χρόνο, πρόσωπα, δράση). Στη συνέχεια ανταποκρινόμαστε ο καθένας με το δικό του τρόπο.

Δραστηριότητα 2

Ας παίξουμε με τον ήχο του ανέμου. Δύο παιδιά της ομάδας κάνουν τον άνεμο. Τα υπόλοιπα αντιμετωπίζουν τη δύναμή του με κάθε μέσο: κίνηση, χειρονομία, φωνή και λόγο.

Αυτοσχεδιασμός: «Δυνατός άνεμος»
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: ομάδες των 5

Ακούμε έναν ήχο, τον αισθανόμαστε και αρχίζουμε σιγά σιγά να αντιδράμε σε αυτόν με το σώμα μας.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

- Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για τους αυτοσχεδιασμούς.
  Σε τι στηρίζεται η αποτελεσματικότητα του αυτοσχεδιασμού μας;
  Τι μας προκάλεσε η σειρήνα και τι ο άνεμος;

- Κοιτάζουμε τις φωτογραφίες και συμπληρώνουμε το φύλλο εργασίας.

Εικόνα 1: Η Ελένη Παπαδάκη στην *Αντιγόνη*, Σοφοκλή, 1940 (Εθνικό Θέατρο)

Εικόνα 2: Ο Ντίνος Ηλιόπουλος στο έργο *Θανασάκης ο πολιτευόμενος*, Σακελάριου - Γιαννακόπουλου 1952-53 (θέατρο Κοτοπούλη)

Εικόνα 3: Η Έλλη Λαμπέτη στο έργο *Αγία Ιωάννα*, Μπέρναρ Σω, 1966 (θέατρο Διονύσια)

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
Τι κάνει ο ηθοποιός στην εικόνα 1;	
Τι εκφράζει ο ηθοποιός στη εικόνα 2;	
Τι αποκαλύπτει το αντικείμενο για τη δράση της ηρωίδας στην εικόνα 3;	

- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη σημασία της επιρροής από ένα ερέθισμα για τον αυτοσχεδιασμό.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες.				

Αυτοσχεδιασμός

Ο αυτοσχεδιασμός εμπλουτίζεται και εξελίσσεται με τη χρήση ενός σκηνικού αντικειμένου, όπως είναι η **μάσκα**.

Γεια σας παιδιά !

❀ Σήμερα θα ...αυτοσχεδιάσουμε! Η ομάδα μας θα κινηθεί ελεύθερα αλλά λαμβάνοντας υπόψη τις προτεινόμενες συνθήκες. Θα αναλάβει πρωτοβουλίες στο παιχνίδι και θα δράσει.

Ο αυτοσχεδιασμός μας θα ενισχυθεί με ορισμένα σκηνικά αντικείμενα που λειτουργούν και ως μέσα έκφρασης του ηθοποιού, δηλαδή τις **μάσκες**. Θα ανακαλύψουμε τις τυποποιημένες μάσκες της **κομμέντια ντελ άρτε**.

Επίσης με τη χρήση της **ουδέτερης μάσκας** θα εξερευνήσουμε σε βάθος τα εκφραστικά μας μέσα.

Θεατρικές έννοιες

Ουδέτερη μάσκα: Η απλή λευκή μάσκα που καλύπτει όλο το πρόσωπο και δεν έχει χαρακτηριστικά.

Κομμέντια ντελ άρτε (Commedia dell arte): Αναγεννησιακό θέατρο μάσκας, που στηρίζεται στον αυτοσχεδιασμό των ηθοποιών. Οι μάσκες και τα κοστούμια είναι τυποποιημένα ανάλογα με το χαρακτήρα της κωμωδίας.

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Κινούμαστε όλοι στο σκηνικό χώρο αθόρυβα. Η παραμικρή παραγωγή θορύβου επιβάλλει στην ομάδα να σταματά πάλι αθόρυβα. Στη δεύτερη προσπάθεια θα σταματήσει μόνο εκείνος που έχει κάνει το θόρυβο, ενώ οι υπόλοιποι κινούνται.

Ομαδική δράση
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Στον αυτοσχεδιασμό κάθε μέλος της ομάδας πρέπει να ελέγχει τις αντιδράσεις του σε σχέση με τους άλλους, να συντονίζεται μαζί τους.

Περιοχή της φαντασίας

Δραστηριότητα 1

Θα παίξουμε ένα παραδοσιακό παιχνίδι.`Ενα παιδί κάνει το «βασιλιά» και κάθεται σε μια καρέκλα. Οι υπόλοιποι πηγαίνουν σε μια άλλη γωνιά της αίθουσας και αποφασίζουν ποιο επάγγελμα θα παραστήσουν. Μετά πηγαίνουν στο «βασιλιά» και γίνεται ο διάλογος:

-Καλημέρα βασιλιά με τα δώδεκα σπαθιά. Τι δουλειά;
-Τεμπελιά.
-Και τα ρέστα;
-Παγωτά.
-Είπε η γιαγιά να σου κάνω μια δουλειά.
-Τι δουλειά;

Τα παιδιά της ομάδας μιμούνται τις κινήσεις της δουλειάς και ο βασιλιάς πρέπει να καταλάβει τι κάνουν.

Παραδοσιακό παιχνίδι
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 10

Με τα παραδοσιακά παιχνίδια ενισχύονται οι δεσμοί της ομάδας. Παράλληλα μέσα από τη μιμητική δράση και τον αυτοσχεδιασμό καλλιεργούνται τα εκφραστικά μέσα.

Δραστηριότητα 2

Σας δίνω μερικά θέματα αυτοσχεδιασμού: «Ανάβαση βουνού», «Κωπηλασία» και «Ψάχνουμε κάποιον που χάθηκε».
Επιλέξτε όποιο θέλετε και αυτοσχεδιάστε χρησιμοποιώντας τις εμπειρίες από τη ζωή σας.

Ομαδικός αυτοσχεδιασμός
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 10

*Ο ομαδικός αυτοσχεδιασμός είναι ένα παιχνίδι φαντασίας, μνήμης και εφευρετικότητας.
Στον αυτοσχεδιασμό όλη η ομάδα ανακαλύπτει τη σημασία της συνέχειας των ενεργειών, ώστε να εξελιχθεί η ιστορία μέσα από τις προτάσεις των μελών της.*

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

Πέντε παιδιά να βάλουν τις μάσκες για να παίξουν τον κάθε τύπο (Παντελόνε, Ντοττόρε, Καπιτάνο, Αρλεκίνος και Κολομπίνα) χρησιμοποιώντας τα αντίστοιχα λόγια.

Η επιστολή
Αντικείμενα: 5 Μάσκες της κομμέντια ντελ άρτε, ταχυδρομικός φάκελος
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 5

*Στο θέατρο της κομμέντια ντελ άρτε οι **μάσκες** είναι τυποποιημένες ανάλογα με τον ήρωα της κωμωδίας: ο φιλάργυρος γερο-**Πανταλόνε** έχει καφέ μάσκα με μεγάλη μύτη, ο πολύξερος **Ντοττόρε** φορά μια περίεργη μάσκα μόνο στο μέτωπο και τη μύτη, ενώ ο ρομαντικός αλλά πεινασμένος υπηρέτης **Αρλεκίνος** φορά μαύρη μάσκα σε μορφή γάτας.*

Η επιστολή

ΠΑΝΤΑΛΟΝΕ: Χμ! Χμ... μια επιταγή. Πολλά λεφτά (τρίβει τα χέρια του). Ένας άντρας σαν του λόγου μου... τα ’χει ανάγκη. Πολλές οι κοπέλες.

ΝΤΟΤΤΟΡΕ: Μμ. Μμ... αυτό είναι προϊστορικό σύγγραμμα. Μιλά για τη γενεσιουργία του ατόμου, τη φυλογένεσή του που μπορεί να γίνει... στην εξώπορτα της αυλής... Ωραία ανακάλυψη!

ΚΑΠΙΤΑΝΟ: Α...ψου! Ένα γράμμα από τους στρατιώτες μου. Καπιτάνο, ήρωα των ηρώων, στρατάρχη των στρατιωτών έλα κοντά με το ’να πόδι ψηλά, στρίψε το μαύρο σου μουστάκι και βγάλε το ξίφος και πάμε... επίθεση... (και τρέχει αλαζονικά).

ΑΡΛΕΚΙΝΟΣ: Α! Α! Α!! Πρόσκληση σε δείπνο! Με καλεί ο αφέντης. Πίστη στον αφέντη. Το σπίτι του αφέντη είναι το δεξιά... πού είναι το αριστερά... Δεν καταλαβαίνω και πεινάωωω!

ΚΟΛΟΜΠΙΝΑ: Αχ! Βαχ! Αχ! Ερωτικό ραβασάκι από τον Αρλεκίνο. Καρδιά μου... Με καλεί ο καλός μου το βράδυ στην κουζίνα. Μου λέει να του φτιάξω τζου- τζου-κά-κια. Αχ! Τον αγαπώ.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

- Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για τον αυτοσχεδιασμό.
  Ποιες είναι οι εντυπώσεις μας από τον ομαδικό αυτοσχεδιασμό;
  Ποιο στοιχείο τον βοήθησε να εξελιχθεί;

- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη σημασία του αυτοσχεδιασμού.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες της κομμέντια ντελ’ άρτε.				

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Θα παίξουμε ένα παραδοσιακό παιχνίδι. Όλοι κάνουμε κύκλο και ένα παιδί που κάνει τον «Αντώνη» μπαίνει στη μέση, ξαπλώνει κάτω και μένει ακίνητο. Τα παιδιά γυρίζουν γύρω γύρω απαγγέλλοντας το πεντάστιχο του «Αντώνη»:

«Αντώνη, Αντώνη
πλαγιασμένος στο κασόνι
τυλιγμένος στο σεντόνι
είσαι κάτω, ψυχομαχάς
είσαι πάνω , μας κυνηγάς!»

Μόλις πουν «μας κυνηγάς», ο «Αντώνης» πετάγεται πάνω και τους κυνηγά, ενώ τα παιδιά τρέχουν. Όποιο παιδί πιάσει, αυτό γίνεται «Αντώνης» και το παιχνίδι ξαναρχίζει.

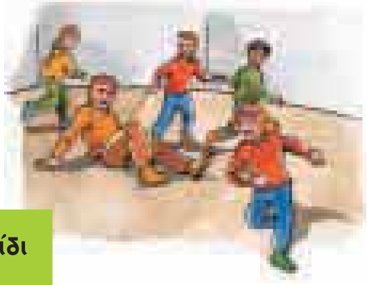

Παραδοσιακό παιχνίδι
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 10

Η κινησιολογία και η δράση του παραδοσιακού παιχνιδιού ενεργοποιούν τόσο τα σωματικά εκφραστικά μέσα, όσο και το δυναμικό της ομάδας που πρέπει να αντιδράσει με ετοιμότητα στις δοσμένες συνθήκες.

Περιοχή της φαντασίας

Δραστηριότητα 1

- Ένας μαθητής φοράει μια ουδέτερη μάσκα και περπατάει στο χώρο σαν να μπαίνει σε ήρεμη θάλασσα. Ο δεύτερος φοράει μια άλλη μάσκα και μπαίνει σε θάλασσα φουρτουνιασμένη.
- Ένας μαθητής παίρνει μια τυχαία πόζα κι ένας άλλος συμπληρώνει την εικόνα.

Κατασκευή μάσκας

1. Παίρνουμε μια σακούλα του μανάβη, τη βάζουμε στο κεφάλι μας και ανοίγουμε τρύπες στα μάτια, στη μύτη και στο στόμα.

2. Ανάλογη μάσκα μπορούμε να κάνουμε από λευκό ή χρωματιστό χαρτί εφαρμόζοντάς το στο πρόσωπό μας και ανοίγοντας πάλι τρύπες. Μπορούμε να προσθέσουμε χαρακτηριστικά κόβοντας το χαρτί (αυτιά) ή προσθέτοντας κομμάτια (μούσι).

Υλικά: *Σακούλα του μανάβη ή χαρτί, λεπτό λάστιχο και συρραπτικό.*

Ουδέτερη μάσκα
Αντικείμενο: 4 λευκές μάσκες
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 2 κάθε φορά

Φορώντας την ουδέτερη μάσκα ελευθερώνουμε περισσότερο την κίνηση και αποδίδουμε πιο εκφραστικά το ρόλο μας. Επίσης οι σχέσεις αποκτούν σαφήνεια και αμεσότητα.

Δραστηριότητα 2

Χωριζόμαστε σε δύο ομάδες. Η μία είναι η ομάδα των σκλάβων και η άλλη των τυράννων. Η πρώτη προσπάθεια απελευθέρωσης των σκλάβων βασίζεται σε ατομικές δράσεις που καταπνίγονται από τους τυράννους. Στη συνέχεια οι σκλάβοι όλοι μαζί ενώνονται, ορθώνουν ανάστημα και ρίχνουν το ζυγό των τυράννων.
Το παιχνίδι μπορεί να επαναληφθεί με τη χρήση της ουδέτερης μάσκας. Δίνουμε έμφαση στη σωματική συμπεριφορά.

Σκλάβοι και τύραννοι
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Το σώμα μας αντιδρά σύμφωνα με το συνδυασμό κινήσεων που απαιτεί η κοινωνική θέση του προσώπου.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

- Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για την ουδέτερη μάσκα και τη χρήση της.
  Ποιες είναι οι αλλαγές που έφερε στην έκφρασή μας η ουδέτερη μάσκα;
  Τι χρησιμοποιεί ο παρτενέρ όταν συμπληρώνει την πόζα ενός συμπαίκτη του;

- Διαβάζουμε το απόσπασμα «Είμαστε εις το εμείς» από τα Απομνημονεύματα του Μακρυγιάννη (Ανθολόγιο Ε΄-Στ΄Δημ., σ. 202).
  Ποια είναι η έννοια που κυριαρχεί στο παραπάνω απόσπασμα και έχει σχέση με τον τελευταίο αυτοσχεδιασμό «Σκλάβοι και Τύραννοι»;

- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη σημασία της συμπεριφοράς του ρόλου.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες κατασκευής μασκας.				

Δραματοποίηση 1: Δραματική ανάλυση

Η γνωριμία με το **λογοτεχνικό κείμενο** μας δίνει την εικόνα ενός οργανωμένου έργου με θέμα και δράση (σε τόπο και χρόνο) και καλλιεργεί τις γλωσσικές μας δεξιότητες.

Γεια σας παιδιά!

- Από σήμερα ξεκινάμε μια εξερεύνηση στη γλώσσα, στη λογοτεχνία, αλλά και ένα ταξίδι στο χώρο της φαντασίας, με μουσική, φώτα, κοστούμια και ...κέφι!

Θα ασχοληθούμε με πρόσωπα που είναι ήρωες ενός λογοτεχνικού έργου, μύθου ή παραμυθιού. Συχνά στο σχολείο χρειάζεται να δώσουμε θεατρική μορφή σε ένα αφηγηματικό κείμενο, όπως ένα παραμύθι, διήγημα κ.ά.

Η πορεία για να δημιουργήσουμε **όλοι μαζί μια ιστορία και να την παίξουμε** ακολουθεί τα στάδια:

- Προετοιμασία της ομάδας.
- Ανάγνωση του έργου — Αφήγηση της ιστορίας.
- Αναγνώριση των δραματικών στοιχείων του έργου (δράση, πρόσωπα / χαρακτήρες, εμπόδια, συγκρούσεις, χώρος).
- Διάκριση ενοτήτων δράσης.
- Αυτοσχεδιασμοί πάνω στις σκηνικές ενότητες - Οργάνωση χώρου (σκηνικό, αντικείμενα, κοστούμια, μουσική, φωτισμός).
- Σύνθεση διαλόγων βάσει των αυτοσχεδιασμών και μέσα από μια διαδικασία γλωσσικής επεξεργασίας του κειμένου.

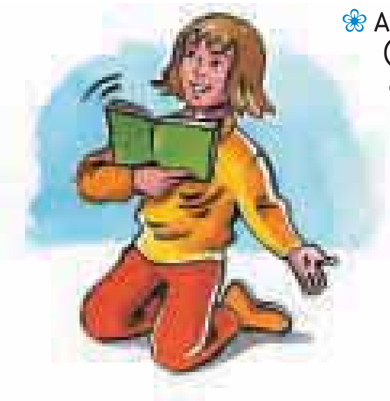

Στη σημερινή ζώνη θα ασχοληθούμε με την ανίχνευση της δράσης, της σύγκρουσης, των προσώπων και του χώρου δράσης μέσα στο λογοτεχνικό έργο.

Θεατρικές έννοιες

Δραματικά στοιχεία: Η δράση, τα πρόσωπα, ο διάλογος, ο χώρος και ο χρόνος.

Δραματοποίηση : Η μετατροπή ενός αφηγηματικού κειμένου, ενός θέματος ή μιας εικόνας σε θεατρικό με την αξιοποίηση των δραματικών του στοιχείων από την ομάδα.

Χαρακτήρες: Τα δρώντα πρόσωπα, οι ήρωες της ιστορίας, οι οποίοι διαθέτουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, αυτόνομη προσωπικότητα και συμπεριφορά.

Περιοχή μεταμορφώσεων

Δραστηριότητα 1

Πρώτα διαβάζουμε το κείμενο.
Στη συνέχεια θα αφηγηθούμε με λίγα λόγια την ιστορία του.
Μετά θα αναγνωρίσουμε και θα καταγράψουμε τα δραματικά στοιχεία του.
Χωρίζουμε το έργο σε ενότητες δράσης (σκηνές).

Δραματική ανάλυση
Δρακοπαραμύθι,
Αγγελικής Βαρελλά, Ανθολόγιο
Ε΄- Στ΄ Δημοτικού, σ. 57-59
Χρόνος: 20 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Η δραματοποίηση ενός αφηγηματικού κειμένου στηρίζεται στις εικόνες που μας γεννάνε τα γεγονότα και η δράση.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ
Χώρος - Χρόνος	
Πρόσωπα	
Στόχος - Ενέργειες	

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

- Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για το έργο και τα πρόσωπα.
Τι ζητάνε και τι κάνουν; Υπάρχει σύγκρουση στο έργο και ανάμεσα σε ποιους;

- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τα δραματικά στοιχεία του κειμένου.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες δραματικής ανάλυσης.				

Περιοχή μεταμορφώσεων

Δραστηριότητα 1

Πρώτα ακούμε τον κινέζικο μύθο.
Στη συνέχεια θα αφηγηθούμε με λίγα λόγια την ιστορία του.
Μετά θα αναγνωρίσουμε και θα καταγράψουμε τα δραματικά στοιχεία του.
Τέλος θα χωρίσουμε το μύθο σε ενότητες δράσης (σκηνές).

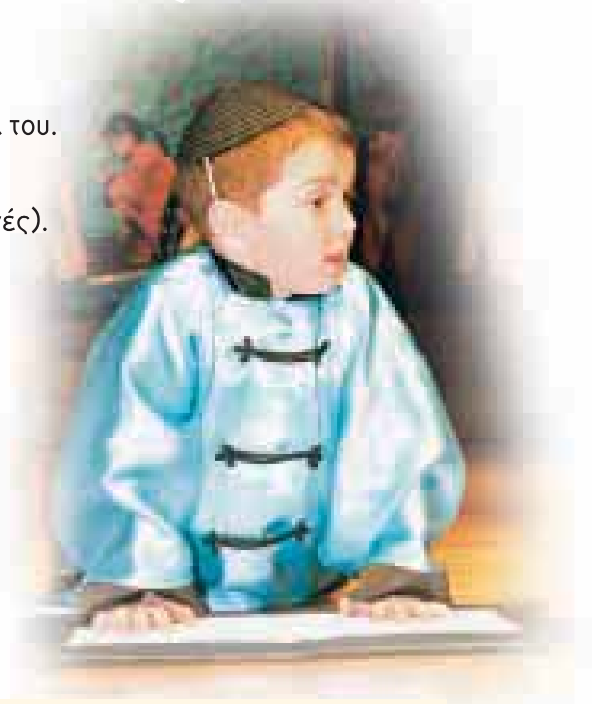

Κινέζικος μύθος
Χρόνος: 20 λεπτά
Αριθμός παιδιών: ομάδες των 6.

Οι δημιουργικές δραστηριότητες που συνοδεύουν την ανάγνωση κειμένου ενισχύουν τη φαντασία μας ανοίγοντας το δρόμο προς τη δραματοποίηση.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
Χώρος - Χρόνος
Πρόσωπα
Στόχος - Ενέργειες

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ

Κινέζικος Μύθος

«Ο θεός της φωτιάς και η θεά του καπνού»

Μια φορά κι ένα καιρό, ήταν ένα κακό τέρας που έμενε στον ουρανό του νότου. Ήταν πράγματι τέρας κι όλοι το φοβούνταν. Είχε όμως ένα πρόβλημα: δεν μπορούσε καθόλου να κοιτάζει τη φωτιά. Μόλις πλησίαζε τη φωτιά, άρχιζε να φτερνίζεται και να τρέχει η μύτη του. Οπότε, μια μέρα, μάζεψε όλες τις φωτιές του κόσμου και τις έκλεισε στο σκοτεινό του παλάτι που φρουρείται από τον Ιπτάμενο Δράκο και την Ιπτάμενη Τίγρη.

Αφού το τέρας έκλεψε τη φωτιά, ο κόσμος βυθίστηκε στο σκοτάδι και το τέρας μπορούσε να βγαίνει κάθε μέρα και να κάνει κακό στους ανθρώπους.

Ο γιος της πριγκίπισσας του Ουρανού, ο Λέι Μπάου, είναι ένας δυνατός νεαρός, έξυπνος και γεμάτος ιδανικά.

Ο νεαρός Λέι Μπάου αποφάσισε να πάρει τη φωτιά πίσω για τους ανθρώπους. Πριν φύγει όμως η μητέρα του τού έδωσε μια χρυσή λόγχη, ένα κομμάτι μαγικό βαμβάκι κι ένα μεγάλο υφασμάτινο σάκο.

Η νεράιδα Γιουν Σιάν, κόρη του Ανέμου και της Βροχής, μια κοπέλα όμορφη και έξυπνη, ερωτεύτηκε τον Λέι Μπάου κι αποφάσισε να τον βοηθήσει.

Αφού περάσανε χίλια δυο βουνά και θάλασσες πετώντας πάνω στα σύννεφα, φτάσανε σιγά σιγά στο παλάτι του κακού τέρατος…

Το παλάτι ήταν πολύ σκοτεινό και φρικτό, που σε γέμιζε τρόμο. Η πρώτη πύλη είχε φύλακα τον Ιπτάμενο Δράκο. Μόλις εκείνος είδε ότι πλησίαζαν ο Λέι Μπάου και η Γιουν Σιάν, φούντωσαν τα τεράστια μάτια του, έγιναν κατακόκκινα και πέταξε σαν αστραπή προς τον Λέι Μπάου. Ο νεαρός πήγε να τον χτυπήσει με τη χρυσή λόγχη, αλλά ο Δράκος γλίτωσε στριφογυρίζοντας το σώμα του σαν ένα πονηρό φίδι. Έπειτα άνοιξε το

στόμα του και από κει βγήκε νερό με θανατηφόρο δηλητήριο. Η Γιουν Σιάν έβαλε αμέσως το μαγικό βαμβάκι και βούλωσε το στόμα του Δράκου απορροφώντας όλο το δηλητήριο. Εκείνη τη στιγμή ο Λέι Μπάου χτύπησε δυνατά το Δράκο και τον έστειλε στο θάνατο.
Η δεύτερη πύλη είχε φύλακα την Ιπτάμενη Τίγρη, που μόλις είδε τα παιδιά άνοιξε αμέσως το τρομερό στόμα της. Αέρας δηλητηριασμένος έβγαινε από το στόμα της σαν καπνός. Ευτυχώς που η Γιουν Σιάν κρατούσε σφιχτά τον υφασμάτινο σάκο που τους έδωσε η μητέρα του Λέι Μπάου. Εκείνη τον άνοιξε και έβαλε όλο το δηλητηριασμένο αέρα μέσα και ο νεαρός σκότωσε την Ιπτάμενη Τίγρη.
Καθώς προχωρούσαν τα παιδιά προς την τρίτη πύλη, βγήκε το ίδιο το τέρας κρατώντας ένα μεγάλο πριόνι. Ο Λέι Μπάου επί ώρες πολεμούσε σκληρά με το τέρας δίχως όμως να καταφέρνει να το νικήσει. Πέρασε μια ολόκληρη μέρα έτσι και ο Λέι Μπάου έχανε σιγά σιγά τη δύναμή του...
Η νεράιδα Γιουν Σιάν παρακολουθούσε τη μάχη και ανησυχούσε για τη ζωή του αγαπημένου της. Ήταν όμως πολύ έξυπνη κοπέλα και βρήκε αμέσως λύση για να σώσει την κατάσταση. Μεταμορφώθηκε σε ένα σύννεφο καπνού και απλώθηκε γύρω γύρω στα μάτια του τέρατος. Το κακό τέρας έχασε την όρασή του. Ο Λέι Μπάου άρπαξε την ευκαιρία και κάρφωσε τη χρυσή λόγχη βαθιά στο λαιμό του τέρατος.
Το τέρας για να γλιτώσει το θάνατο συμφώνησε να δώσει πίσω στο Λέι Μπάου τη φωτιά. Η Γιουν Σιάν πήρε το κλειδί της μυστικής αίθουσας όπου έκρυβε το τέρας τη φωτιά. Κατόπιν τα παιδιά πήραν τη φωτιά και κλειδώσανε μέσα το τέρας, ώστε να μην ξαναβγεί και κάνει κακό στον κόσμο.
Στη γιορτή για την επιστροφή της φωτιάς στον κόσμο παντρεύτηκαν ο Λέι Μπάου και η Γιουν Σιάν. Οι άνθρωποι για να τους τιμήσουν αποκαλούν το Λέι Μπάου «θεό της Φωτιάς» και τη Γιουν Σιάν «θεά του Καπνού». Με την ευχή της πριγκίπισσας του Ουρανού, τη μητέρα του Λέι Μπάου, ένωσαν τη ζωή τους και την αγάπη τους ευτυχισμένοι στους αιώνες.

Το μύθο αφηγήθηκε η Τόνια Λούο

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

- Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για το μύθο και τα δραματικά στοιχεία του.
  Ποιές κεντρικές δυνάμεις/θεότητες συγκρούονται στο μύθο; Υπάρχουν αντίστοιχες θεότητες στην ελληνική μυθολογία;

- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τα δραματικά στοιχεία του μύθου.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες δραματικής ανάλυσης.				

Δραματοποίηση 2: Από το κείμενο στη δράση

Η διαμόρφωση του σκηνικού χώρου απαιτεί τη **συνεργασία** όλων των δημιουργών του θεάτρου: του ηθοποιού, του σκηνοθέτη, του σκηνογράφου-ενδυματολόγου, του μουσικού και του φωτιστή.

Καλημέρα παιδιά !

- Στο παιχνίδι μας συνεχίζουμε την πορεία της δραματοποίησης. Σήμερα, θα ασχοληθούμε με τους **χαρακτήρες** του αφηγηματικού κειμένου. Θα αυτοσχεδιάσουμε πάνω στις καταστάσεις και τα πρόσωπα και έτσι θα τα κατανοήσουμε καλύτερα.
- Ύστερα θα οργανώσουμε και θα διαμορφώσουμε το χώρο δράσης μας με σκηνικά στοιχεία, δηλαδή θα επιλέξουμε το σκηνικό που μας ταιριάζει, τα αντικείμενα, τα κοστούμια που θα φορέσουμε, τη μουσική και το φωτισμό που ανταποκρίνεται στην ατμόσφαιρα του έργου μας.

Θεατρικές έννοιες

Επαλήθευση δραματικού χώρου: Η απόδοση του δραματικού χώρου και της δράσης που ολοκληρώνεται με το σκηνικό, τα αντικείμενα, τα κοστούμια, τη μουσική και το φωτισμό.

Διαμόρφωση χώρου δράσης: Η σύλληψη, οργάνωση και διευθέτηση του σκηνικού μας.

Περιοχή της φαντασίας

Αυτοσχεδιασμός 1

Ας φτιάξουμε όλα τα παιδιά μαζί το σώμα του Δράκου. Κάποιος θα είναι το κεφάλι, κάποιος άλλος η ουρά και οι υπόλοιποι ο κορμός.
Ας κινηθούμε τώρα και ας χορέψουμε. Είμαστε ο Δράκος που ξυπνάει και ετοιμάζει χαρούμενος τα σχέδιά του.

Είμαι ο Δράκος
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 8 κάθε φορά

*Αυτοσχεδιάζοντας δίνουμε στοιχεία του **χαρακτήρα** και του τρόπου δράσης των προσώπων ενός αφηγηματικού κειμένου. Η ομαδική σύνδεση επιτυγχάνεται με την κοινή προσπάθεια όλων να ανταποκριθούν στις δοσμένες συνθήκες.*

Αυτοσχεδιασμός 2

Επαληθεύουμε το χώρο της Ντρακοντισκοτέκ με την κίνηση και τη φωνή μας.
Στη συνέχεια παρουσιάζεται ένα ένα παιδί με την ανάλογη συμπεριφορά και δηλώνει «ποιος δράκος είναι».

Η Ντρακοντισκοτέκ
Αντικείμενα: μουσικά CD
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 15 κάθε φορά

*Για να διαμορφώσουμε ένα **χώρο δράσης** στη σκηνή αναγνωρίζουμε τις συνθήκες του, τις αποδίδουμε σκηνικά και προσαρμόζουμε ανάλογα τη συμπεριφορά μας.*

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

Αναζητάμε αντικείμενα από την τάξη μας και διαμορφώνουμε το χώρο της κάθε σκηνής χωριστά.
Επιλέγουμε τα μουσικά κομμάτια που ταιριάζουν και τους κατάλληλους φωτισμούς.
Διαλέγουμε κατά ομάδες τα κατάλληλα κοστούμια και αξεσουάρ για να παίξουμε τους ήρωες.

Οργάνωση χώρου
Αντικείμενα: Σποτ και χρωματιστά φίλτρα φωτισμού, μουσική ντίσκο, μάσκα Δράκου, παραμάνες, μπλουτζίν, μπουφάν δερμάτινα, φούστες μακριές και κοντές, μαντίλια, πλαστικά ποτήρια και μπουκάλια, πλακάτ.
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα, σε ομάδες των 5

*Η διαμόρφωση του **σκηνικού χώρου** αναδεικνύει τα δραματικά στοιχεία και εκφράζει τις προτάσεις της ομάδας.*

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

- Καθόμαστε με το Μάγο της σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για την οργάνωση χώρου του έργου. Πώς οδηγηθήκαμε στις λύσεις που επιλέξαμε;
Ποια κοστούμια και αντικείμενα επιλέξαμε για να παρουσιάσουμε το δράκο και το δωμάτιό του; Δικαιολογούμε τις επιλογές μας.

- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τους χαρακτήρες του κειμένου και τις σκηνικές απαιτήσεις του χώρου.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες διαμόρφωσης σκηνικού χώρου.				

Περιοχή της φαντασίας

Δραστηριότητα 1

Το Τέρας προσπαθεί να πιάσει τη Φωτιά. Χρησιμοποιεί όλα τα μέσα, την κυνηγά και την αιχμαλωτίζει. Την φυλακίζει στο παλάτι του και βάζει να την φρουρούν ο Ιπτάμενος Δράκος και η Ιπτάμενη Τίγρη.

Αυτοσχεδιασμός:
«Τέρας, Ιπτάμενος Δράκος και Ιπτάμενη Τίγρη»
Αντικείμενα: υφάσματα, δίχτυ
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 4

*Κάθε **χαρακτήρας-ήρωας** του κειμένου γεννιέται και εξελίσσεται στη σκηνή τόσο μέσα από την κατάλληλη χρήση των εκφραστικών μας μέσων, όσο και μέσα από τη σκηνική σχέση μας με τα άλλα πρόσωπα.*

Δραστηριότητα 2

Ο Λέι Μπάου και η Γιουν Σιάν ετοιμάζονται να παλέψουν με τον Ιπτάμενο Δράκο, την Τίγρη και το Τέρας. Η μάχη θα παρασταθεί με κίνηση (χωρίς χτυπήματα) και φωνή / ήχο.

Αυτοσχεδιασμός: «Αντίθετες δυνάμεις»
Αντικείμενα: υφάσματα
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 5

*Η **σύγκρουση** ως δραματικό στοιχείο πρέπει να αναδειχθεί στη σκηνή με μια δυναμική κινήσεων, φωνής και συναισθήματος.*

Δραστηριότητα 3

Συσκότιση στην αίθουσα. Οι άνθρωποι θρηνούν λυπημένοι μέσα στο σκοτάδι. Μπαίνουν οι θεοί με τη Φωτιά. Οι άνθρωποι πανηγυρίζουν.

Αυτοσχεδιασμός: «Η γιορτή και ο γάμος»
Αντικείμενα: υφάσματα
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

*Η **ατμόσφαιρα** του έργου αναδεικνύεται τόσο με την υποκριτική όσο και με την κατάλληλη διαμόρφωση του σκηνικού χώρου (σκηνικό, μουσική, φωτισμός κ.ά).*

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

Πρώτα τα παιδιά που έπαιξαν στους αυτοσχεδιασμούς θα χρησιμοποιήσουν το κατάλληλο μακιγιάζ για να αποδώσουν τους χαρακτήρες των ηρώων του μύθου. Στη συνέχεια όλα τα παιδιά κατά ομάδες διαλέγουμε αντικείμενα από την τάξη και διαμορφώνουμε το χώρο της κάθε σκηνής.

Οργάνωση χώρου και μακιγιάζ
Αντικείμενα: σποτ και χρωματιστά φίλτρα φωτισμού , μουσική, υφάσματα, μακιγιάζ
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

*Το **μακιγιάζ** λειτουργεί ως μάσκα προσώπου στο θέατρο. Βοηθάει να πλησιάσουμε και να αποδώσουμε το ρόλο. Συνδυάζουμε με άλλα σκηνικά στοιχεία (κοστούμι, περούκα, αξεσουάρ) το μακιγιάζ.*

Μακιγιάζ – Συμβολισμοί χρωμάτων στην Κίνα

- Το **άσπρο** χρώμα χαρακτηρίζει τον **κακό** άνθρωπο.
- **Κόκκινο** χρησιμοποιούν για τον **τίμιο** και **πιστό** άνθρωπο.
- **Μαύρο** για το **δίκαιο** άνθρωπο.
- Το **πράσινο** για τους **ληστές** και **στασιαστές**.
- Τα **γαλάζια** και **άλικα** χρώματα δείχνουν τόλμη και δύναμη: με τέτοια χρώματα βάφονται οι **βάρβαροι** και τα **πνεύματα - θεότητες**.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

- Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για την οργάνωση χώρου του έργου.
Πώς οδηγηθήκαμε στις λύσεις που επιλέξαμε;
Ποια χρώματα – μακιγιάζ επιλέξαμε για να δημιουργήσουμε το Τέρας;
Ποια για το θεό του φωτός; Ποια για τη θεά του καπνού;
Δικαιολογήστε σε κάθε περίπτωση τις επιλογές σας.

- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τους χαρακτήρες του μύθου και τις σκηνικές απαιτήσεις της μεταμφίεσης.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες του μακιγιάζ.				

Δραματοποίηση 3: Εργαστήρι γραφής

Το δραματικό κείμενο αποτελείται από τα στοιχεία:
α) **διάλογο** των προσώπων
β) **σκηνικές οδηγίες** του συγγραφέα και
γ) **αφήγηση** (σπανιότερα).

Γεια σας παιδιά !

- Σήμερα θα προσπαθήσουμε να γράψουμε τους δικούς μας διαλόγους.
- Θα πειραματιστούμε πάνω στη **γλωσσική έκφραση** με απλές γλωσσικές ασκήσεις και αφηγηματικές τεχνικές.
- Θα αυτοσχεδιάσουμε με **λόγο** πάνω στη δράση του κειμένου μας.
- Θα ακολουθήσει το **εργαστήρι γραφής** με τη διαμόρφωση του κειμένου, όπου αλλάζουμε τη μορφή του αρχικού αφηγηματικού κειμένου και το μετατρέπουμε σε διαλογικό /δραματικό τονίζοντας τα δραματικά του στοιχεία (πρόσωπα, εμπόδια, συγκρούσεις κ.ά.).

Θεατρικές έννοιες

Εργαστήρι γραφής

Το τελικό στάδιο της δραματοποίησης ενός κειμένου, όπου αναδεικνύονται τα δραματικά του στοιχεία μέσα από τη γραπτή σύνθεση διαλόγου.

Περιοχή του σώματος

Δραστηριότητα 1

Καθόμαστε σε κύκλο και παίζουμε βρίσκοντας σύνθετες λέξεις με τη λέξη «δράκος».

Γλωσσικό παιχνίδι
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Τα γλωσσικά - λεκτικά παιχνίδια καλλιεργούν την επαφή με τη γλώσσα, ενώ ταυτόχρονα τονώνουν την αυτοπεποίθηση και την κοινωνικότητά μας.

Περιοχή μεταμορφώσεων

Δραστηριότητα 1

«Σκουπιδότοπος. Ο Δράκος κάθεται μπροστά στην τηλεόραση και χασμουριέται από βαρεμάρα. Πού και πού μιλά στο κινητό του. Στην τηλεόραση παίζει μια εκπομπή για το περιβάλλον. Ο Δράκος γυρίζει κανάλι και παρακολουθεί μια ταινία καταστροφής».
Να αναπαραστήσετε τη σκηνή δημιουργώντας και δικούς σας διαλόγους.

Αυτοσχέδιος διάλογος: «Δρακοπαραμύθι, Σκηνή 1η»
Αντικείμενα: χάρτινα πιάτα, ποτήρια, άδεια κουτιά από αναψυκτικά.
Χρόνος: 25 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 9

Σε ένα θεατρικό έργο συνήθως υπάρχουν ***μονόλογοι*** *και* ***διάλογοι****, αλλά και σκηνικές δράσεις χωρίς λόγια. Υπάρχουν επίσης οι* ***σκηνικές οδηγίες*** *του συγγραφέα.*

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ

Διάλογος 1

ΠΡΟΣΩΠΟ Α:
(Με ενθουσιασμό)
Άκου τα πουλιά!

ΠΡΟΣΩΠΟ Β:
Και το κελαρυστό νερό!...

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ

Διάλογος 2

ΠΡΟΣΩΠΟ Α:
(Με κακία)
Δε βάζουμε φωτιά. Θα ’χει πλάκα!...

ΔΡΑΚΟΣ:
Ολέ! Αυτή είναι συμμορία. Χα! Χα!...

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

Καθόμαστε με το Μάγο της σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για το πώς φτάσαμε στη σύνθεση διαλόγου μέσα από τον αυτοσχεδιασμό.
Κατανοήσαμε τη σημασία της σύγκρουσης στο δραματικό διάλογο;
Αντιπαραθέτουμε τα επιχειρήματα δύο προσώπων που διαφωνούν ως προς το ρόλο του ποδηλάτου στη ζωή μας. Στη συνέχεια φτιάχνουμε με αυτά ένα διάλογο.

Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη διαδικασία σύνθεσης του δραματικού διαλόγου.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες συγγραφής διαλόγου.				

Περιοχή της φαντασίας

Δραστηριότητα 1

Αφού κοιτάξουμε προσεκτικά, καθόμαστε σε κύκλο και λέμε ο καθένας μια λέξη ή φράση «κλειδί» από την εικόνα. Ας αφηγηθούμε τώρα το μύθο με απλές λέξεις και φράσεις.

Αφήγηση κινέζικου μύθου
Αντικείμενα: εικόνες
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 1 κάθε φορά

Η εικόνα αφηγείται τη δική της ιστορία και μας δίνει ερεθίσματα για να την μετατρέψουμε με τη δύναμη της φαντασίας μας σε λόγο και αφήγηση.

Περιοχή μεταμορφώσεων

Δραστηριότητα 1

«Φυλακή. Μέσα είναι αιχμάλωτη η Φωτιά. Την φυλάνε το Τέρας, ο Δράκος και η Τίγρη. Ο Λέι Μπάου και η Γιουν Σιάν ορμούν για να την ελευθερώσουν και συγκρούονται με τους φύλακες της Φωτιάς».
Να αναπαραστήσετε τη σκηνή δημιουργώντας και δικούς σας διάλογους.

Αυτοσχέδιος διάλογος: «Κινέζικος μύθος»
Αντικείμενα: διαχωριστικό «πλέγμα», «λόγχη», σάκος.
Χρόνος: 25 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 6

*Στο παραμύθι και στο μύθο η αφήγηση είναι απλή, οι προτάσεις μικρές και ενεργητικές.
Η αφήγηση έχει την αμεσότητα του προφορικού λόγου.*

Διάλογος

(Ο Λέι Μπάου πλησιάζει με τη λόγχη του τον Ιπτάμενο Δράκο στην πρώτη πύλη.)
ΛΕΪ ΜΠΑΟΥ: Δεν μπορείς να με σταματήσεις!
ΙΠΤ. ΔΡΑΚΟΣ: Α,α,α,α...
(Η Γιουν Σιαν βάζει σαν αστραπή το βαμβάκι στο στόμα του Δράκου. Ο Λέι Μπάου χτυπά το Δράκο.)
ΛΕΪ ΜΠΑΟΥ: Πήγαινε να βρεις τα σκοτάδια!...
(Ο Λέι Μπάου και η Γιουν Σιαν πλησιάζουν στη δεύτερη πύλη. Η Τίγρη ανοίγει το στόμα της, η Γιουν Σιαν μαζεύει το δηλητηριασμένο αέρα στον υφασμάτινο σάκο και ο Λέι Μπάου σκοτώνει την Τίγρη).
ΛΕΪ ΜΠΑΟΥ: Κι εσύ στα σκοτάδια!

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

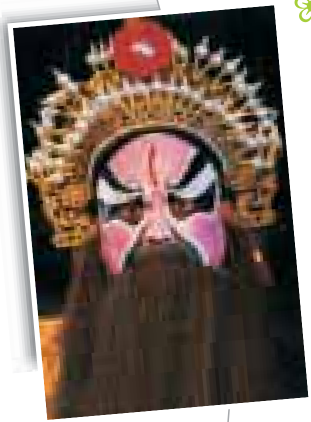

- Καθόμαστε σε κύκλο με το Μάγο της Σκηνής και συζητάμε για τη σύνθεση διαλόγου στους αυτοσχεδιασμούς μας.
  Πώς διοχετεύσαμε πληροφορίες μέσα στο διάλογο για τα πρόσωπα, τις συνθήκες και τις συγκρούσεις;

- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τη διαδικασία σύνθεσης του δραματικού διαλόγου .				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες σύνθεσης διαλόγου.				

ΖΩΝΗ 12

Πορεία θεατρικής παράστασης 1: Θεατρικό έργο

Το **θεατρικό έργο** προορίζεται από την ίδια τη μορφή του (διάλογος) για την παράστασή του στη θεατρική σκηνή.

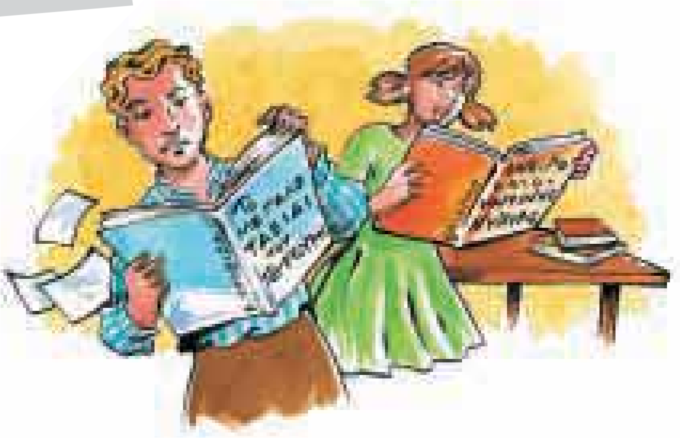

Γεια σας παιδιά !

❀ Σε αυτή τη ζώνη θα ξεκινήσουμε την πορεία μας προς τη **θεατρική παράσταση**. Πρώτα θα έρθουμε σε επαφή με το θεατρικό έργο. Το θεατρικό έργο σε μια πρώτη επαφή μάς αποκαλύπτει την πλοκή, τις συγκρούσεις δυνάμεων, τις δραματικές καταστάσεις και περιπέτειες των ηρώων του.
Η κατανόηση του θεατρικού έργου δεν ολοκληρώνεται με την ανάγνωση. Είναι έργο προορισμένο να παρασταθεί, κι αυτό φαίνεται από τον ιδιαίτερο τρόπο γραφής του σε διάλογο. Ο καλύτερος τρόπος για να προσεγγίσουμε ένα θεατρικό έργο είναι να ζωντανέψουμε στη σκηνή τη δράση του.
Θα δουλέψουμε πάνω σε δύο έργα: *Το Μεγάλο Ταξίδι του Τουρτούρι* του Ευγένιου Τριβιζά στην Ε΄ Τάξη και το *Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας* του Ουίλιαμ Σαίξπηρ στην Στ΄ Τάξη.
Επίσης θα μιλήσουμε για το δημιουργό του θεατρικού έργου, το **θεατρικό συγγραφέα**.

Θεατρικές έννοιες

Θεατρικό έργο: Κείμενο το οποίο προορίζεται να παρουσιαστεί στη σκηνή. Η μορφή του είναι διαλογική.

*Το μεγάλο ταξίδι του Τουρτούρι**

Ευγένιου Τριβιζά

ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Τουρτούρι…
ΤΟΥΡΤΟΥΡΙ: Ναι!
ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Θα μου κάνεις μια χάρη;
ΤΟΥΡΤΟΥΡΙ: Τι χάρη;
ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Να μη λιώσεις ποτέ! Να ζήσεις για πάντα!
ΤΟΥΡΤΟΥΡΙ: Πάντα; Πόσο μεγάλο είναι ένα «πάντα»;
ΜΑΡΙΑΝΝΑ: Τόσο!
ΤΟΥΡΤΟΥΡΙ: Ωραία! Θα ζήσω για πάντα! Δε θα λιώσω ποτέ!
ΜΑΡΙΑΝΝΑ: `Ετσι μπράβο! Θέλεις να σου χαρίσω κάτι;
ΤΟΥΡΤΟΥΡΙ: Γιατί;`Εχω κιόλας τα γενέθλιά μου;
ΜΑΡΙΑΝΝΑ: `Οχι! Αλλά πάρε! Ορίστε!
ΤΟΥΡΤΟΥΡΙ: Τι ωραίο δαχτυλίδι!
ΜΑΡΙΑΝΝΑ: `Εχει δυο ψεύτικες γαλάζιες πετρούλες!
ΤΟΥΡΤΟΥΡΙ: Ναι! Γαλάζιες είναι!… Σαν τα μάτια σου! Ευχαριστώ!
ΜΑΡΙΑΝΝΑ: `Ετσι μου ’ρχεται να σε φιλήσω! Θέλεις;
ΤΟΥΡΤΟΥΡΙ: Θέλω λέει!

(Η Μαριάννα ακουμπάει τα χείλη της στο δροσερό μάγουλο του χιονάνθρωπου και του δίνει ένα φιλί. Ακούγεται η καρδιά του χιονάνθρωπου να χτυπάει δυνατά.)

ΝΙΦΑΔΑ: Για να μη λιώσεις πρέπει να πας…
ΤΟΥΡΤΟΥΡΙ: Πού;
ΝΙΦΑΔΑ: Στο Βόρειο Πόλο!
ΑΓΑΛΜΑ: …Ποιο Βόρειο Πόλο, μωρέ; …Ως τα σήμερα ούτε ένας χιονάνθρωπος δεν κατάφερε να πάει στο Βόρειο Πόλο…
ΝΙΦΑΔΑ: Αν το πιστεύεις από τα βάθη της χιονένιας σου καρδιάς, θα μπορέσεις σίγουρα να πάς!…
ΤΟΥΡΤΟΥΡΙ: …Το ξέρω! Το πιστεύω ! Υπάρχει ο Βόρειος Πόλος! Και θα πάω να τον βρω!

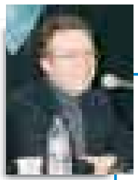

*Ο **Ευγένιος Τριβιζάς** γεννήθηκε στην Ελλάδα το 1946. Ζει και εργάζεται στην Αγγλία διδάσκοντας εγκληματολογία. Το πιο περίπλοκο μυστήριο στη ζωή του είναι πως μπορεί να βρίσκεται ταυτόχρονα στην Αθήνα πίνοντας στον κήπο του βυσσινάδα με παγάκια από δροσοσταλίδες, στο Αβγατηγανιστάν να εξερευνά τις αποχρώσεις των κρυφών χρωμάτων του ουράνιου τόξου και στο ποτάμι με τα πεταλουδόψαρα να πιάνει με μια απόχη πότε ψάρια και πότε πεταλούδες. Αν θέλετε να τον συναντήσετε, μη διστάζετε. Στέλνετε μήνυμα με τον Κάπταιν Βαρθολομαίο Μπόρφιν σε πάπυρο αρωματισμένο με θάλασσα από το Ιόνιο, e-mail στη διεύθυνση evgeniostaxideftis@ahahouha.composta όπου κατά προτίμηση ζωγραφίζετε τις απορίες σας ή μια νύχτα με τρία φεγγάρια τραγουδάτε ακαπέλα όσα επιθυμείτε να μάθετε.*

** Ευγένιος Τριβιζάς, (1995)., Το μεγάλο ταξίδι του Τουρτούρι, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη*

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

`Εχουμε ήδη διαβάσει το θεατρικό έργο «*Το μεγάλο ταξίδι του Τουρτούρι*» του *Ευγένιου Τριβιζά* στην ώρα της Γλώσσας, μιλήσαμε για την ιστορία του και τις ενότητες δράσης του. Σήμερα θα προσπαθήσουμε να ζωντανέψουμε ορισμένα σημαντικά γεγονότα.

Πρώτα διαβάζουμε τα αποσπάσματα και στη συνέχεια αυτοσχεδιάζουμε τις δύο σκηνές:

- Το φιλί της Μαριάννας στον Τουρτούρι και πώς αντιδρά εκείνος.
- Την απόφαση του Τουρτούρι να ταξιδέψει ως το Βόρειο Πόλο και ποιος τον παρακινεί.
- Τέλος συμπληρώνουμε τη φράση από την παρένθεση που ανταποκρίνεται στα γεγονότα:

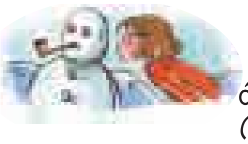

«Ο Χιονάνθρωπος ....
....
όταν τον φιλά η Μαριάννα».
(κλείνει τα μάτια – ψιθυρίζει μια ευχή – καρδιοχτυπά)

Αυτοσχεδιασμός: «Σημαντικά γεγονότα»
Χρόνος: 1ο λεπτά
Αριθμός παιδιών: 2

Σε ένα θεατρικό έργο τα δραματικά γεγονότα έχουν ιδιαίτερη σημασία γιατί αλλάζουν την πορεία της δράσης.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 1ο΄

- Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για το θεατρικό έργο *Το Μεγάλο Ταξίδι του Τουρτούρι*. Ο Τουρτούρι μαθαίνει από τη Μαριάννα τι θα πει αγάπη, ενδιαφέρον, δεσμός και από τον αιώνιο και πικρόχολο Καβαλάρη ότι δεν πρόκειται να ζήσει για πολύ. Και οι δυο του λένε αλήθεια για τη ζωή του. Θέλετε να βρούμε άλλες αλήθειες που λέγονται μέσα στο έργο και οι οποίες ισχύουν για όλους μας;
Μοιραζόμαστε σε ομάδες και καταγράφουμε αυτές τις «αλήθειες» κάθε σκηνής.

- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα το θέμα του θεατρικού έργου και τα πιο σημαντικά γεγονότα του.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες.				

*Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας,**

Σαίξπηρ,

Πράξη Ε΄- Σκηνή 1

ΠΟΥΚ: ....
Τώρα εμείς δαιμόνια κι ίσκιοι,
Που πλάι στ' άρμα τρεχαλάμε
Της Εκάτης το τριπλό,
Που ήλιου μάτι δε μας βρίσκει
Και σαν όνειρο ακλουθάμε
Το σκοτάδι, έχουμ' εδώ
Γλέντι τώρα και χορό

Ουίλιαμ Σαίξπηρ, *ο άνθρωπος της Αναγέννησης. Ένα είναι σίγουρο για το μεγαλοφυή συγγραφέα μας. Με τα έργα του συνάρπασε και έδωσε νέα πνοή στο θέατρο. Γιος, ανάμεσα σε άλλα 5 αδέλφια, του Τζον και της Μέρης, ξεχώρισε γρήγορα για την ποιητική του φλέβα. Ο τόπος καταγωγής του είναι το Στράτφορντ -απόν- Εϊβον όπου γεννήθηκε το 1564, έμαθε τα πρώτα γράμματα, και σ' αυτόν ξαναγύρισε στο τέλος της ζωής του (1616). Μέχρι να γίνει 28 ετών οι φήμες αναφέρουν ότι έκανε κάθε είδους επάγγελμα για να ζήσει. Γνώρισε καλά τη ζωή, κάθε κοινωνικό στρώμα και κάθε οικονομική κατάσταση. Οι "ανώτερες σπουδές" του ήταν η μεγάλη εμπειρία από τη ζωή και αυτή σίγουρα τον γέμισε γνώση και πλούτο που φαίνεται καθαρά από τα έργα του.* ***Ο Αμλετ***, ***η Τρικυμία***, *το* ***Όνειρο Καλοκαιρινής νύχτας***, *ο* ***Ρωμαίος και Ιουλιέττα*** *είναι από τα πιο γνωστά ανάμεσα στα 36 συνολικά έργα που του αποδίδονται. Ο χώρος που παρουσίασε τα έργα του είναι το θέατρο Γκλόουμπ στις όχθες του Τάμεση, στο πολυσύχναστο Λονδίνο.*

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

Μπορούμε να δοκιμάσουμε μέσα στην ατμόσφαιρα που περιγράφει ο Πουκ, να κινηθούμε, να χορέψουμε, να τραγουδήσουμε; Αυτή την ονειρική ατμόσφαιρα θα πρέπει να μεταφέρουμε στη σκηνή.

Αυτοσχεδιασμός:
«Η ατμόσφαιρα μιας σκηνής»
Χρόνος: 20 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Η κωμωδία ***Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας*** *στηρίζεται στη φαντασία, στη μεταμόρφωση και στο παιχνίδι. Γι΄ αυτό όσα γίνονται στη σκηνή μοιάζουν με όνειρο που το βλέπουν όλοι ταυτόχρονα. «Είμαστε από την ύλη που είναι φτιαγμένα τα όνειρα», λέει ο Σαίξπηρ.*

* *Ουίλιαμ Σαίξπηρ, μετ. Βασίλης Ρώτας (1997)., Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας, Αθήνα, Επικαιρότητα*

Δραστηριότητα 2

Ας ετοιμαστούμε για την "Υποδοχή του βασιλιά". Όλοι οι πολίτες παίρνουν θέση με κάθε επισημότητα. Η ατμόσφαιρα είναι σοβαρή. Το απαιτούν ο χώρος και οι συνθήκες. Ξαφνικά, αντί για το Θησέα εμφανίζεται ο Πουκ. Τι γίνεται; Τι αλλάζει; Τι θα κάνετε;

Αυτοσχεδιασμός:
«Υποδοχή του βασιλιά Θησέα»
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Η δράση ζωντανεύει κάθε κείμενο του Σαίξπηρ. Οι ήρωες αντιδρούν φυσικά, με αυθόρμητο λόγο και δυναμική κίνηση.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

- Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για το θεατρικό έργο *Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας*.
  Ποια η ατμόσφαιρα της πρώτης σκηνής του έργου;
  Πώς προσπαθήσαμε να την αποδώσουμε στη σκηνή;
  Πώς οδηγηθήκαμε στις λύσεις που επιλέξαμε;
- Μπορούμε να ζωγραφίσουμε τις ιδέες μας για την ατμόσφαιρα της σκηνής.
- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα το θέμα του θεατρικού έργου και τα πιο σημαντικά γεγονότα του.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες αυτοσχεδιασμού.				

Πορεία θεατρικής παράστασης 2: Ρόλος

Ρόλος είναι το μέρος του έργου που παίζει ο ηθοποιός στη σκηνή. Όλα τα στοιχεία που διαμορφώνουν το ρόλο (χαρακτήρας, συμπεριφορά, ύφος, ήθος) βρίσκονται μέσα στο κείμενο και τα επαληθεύουμε με τον αυτοσχεδιασμό.

Γεια σας παιδιά !

❀ Σήμερα, παιδιά, θα εξερευνήσουμε το χαρακτήρα και το ρόλο.

Ήδη μέσα από τον αυτοσχεδιασμό και τις θεατρικές δραστηριότητες έχουμε παίξει ρόλους. Χαρακτήρας και ρόλος συνδέονται στο θέατρο, αφού το πρόσωπο ενός θεατρικού έργου για να ολοκληρωθεί πρέπει να παρασταθεί από τον ηθοποιό σε ρόλο – χαρακτήρα.

Στη διαδικασία της παράστασης η προσέγγιση και μελέτη του ρόλου είναι λεπτομερής. Έχουμε την ευκαιρία να πλάσουμε μέσα από τις προτάσεις και τους αυτοσχεδιασμούς μας το ρόλο, να τον ζωντανέψουμε στη σκηνή πολλές φορές σε διαφορετικές εκδοχές.

Λογής λογής ερεθίσματα και υλικό, όπως φωτογραφίες, αγγειογραφίες, γλυπτά, πορτρέτα ζωγραφικής, αλλά και η παρατήρηση της καθημερινής εμπειρίας ή η αξιοποίηση ιστορικών πληροφοριών και υλικού, όλα μπορούν να βοηθήσουν στην ολοκλήρωση του ρόλου στη σκηνή.

Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε την αξία του κάθε ρόλου. Κάθε ρόλος είναι σημαντικός και όλοι οι ρόλοι αλληλοσυμπληρώνονται στη σκηνή.

Θεατρικές έννοιες

Ρόλος: Είναι το πρόσωπο ενός θεατρικού έργου ή μιας ιστορίας, το οποίο υποδύεται ένας ηθοποιός – **ερμηνεία ρόλου** είναι η απόδοσή του από έναν ηθοποιό.

Ύφος: Είναι ο μοναδικός τρόπος που επιλέγει κάθε δημιουργός να παρουσιάσει στο κοινό την εικόνα της ζωής, των ανθρώπων και των πραγμάτων.

Ήθος: Η ποιότητα και το επίπεδο του πολιτισμού ενός ατόμου ή συνόλου ανθρώπων (ήθη), που εκφράζεται από τον τρόπο ζωής και συμπεριφοράς.

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

Μέσα από το θεατρικό κείμενο θα γνωρίσουμε και θα χαρακτηρίσουμε τα πρόσωπα: τον Τουρτούρι και το Άγαλμα. Στη συνέχεια θα συμπληρώσουμε τον πίνακα.

Ανάλυση δραματικού κειμένου - χαρακτήρες
Χρόνος: 20 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

*Το δραματικό πρόσωπο είναι **η συμπεριφορά** του σε δοσμένες συνθήκες και εμπόδια.*
Για να χαρακτηρίσουμε ένα πρόσωπο πρέπει να δούμε:

- *ποιο είναι, την ταυτότητά του*
- *τι κάνει, τη δράση του*
- *τι ζητά, το στόχο του*

Ο ήρωας θα μελετηθεί σε σχέση με τις καταστάσεις και τα εμπόδια που αντιμετωπίζει.

	Ποιος είναι;	Τι κάνει;	Τι επιδιώκει;
Τουρτούρι			
Άγαλμα			

Δραστηριότητα 2

Ας δούμε πώς συμπεριφέρεται ο Τουρτούρι στην αρχή του έργου. Ας μας δείξει ένας μαθητής τι κάνει, όταν γεννιέται.
Στη συνέχεια ένα άλλο παιδί παίζει το Άγαλμα παίρνοντας διάφορες στάσεις και με το σύνθημα μου ακινητοποιείται στη στάση που εκείνη τη στιγμή έχει βρεθεί.

Αυτοσχεδιασμός:
«Χιονάνθρωπος και Άγαλμα»
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 2 κάθε φορά

Μέσα από τους αυτοσχεδιασμούς εμπλουτίζουμε το ρόλο. Η τελική μορφή του στην παράσταση θα είναι η συνάντηση του κειμένου με την ερμηνεία μας.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

❀ Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για τα πρόσωπα, τη συμπεριφορά τους και τους ρόλους.
Η δραματική ανάλυση και οι αυτοσχεδιασμοί μας βοήθησαν να κατανοήσουμε τους χαρακτήρες των ηρώων του έργου; Μπορούμε να τους παίξουμε;

❀ Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

❀ Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τους χαρακτήρες του κειμένου.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες ανάλυσης δραματικού κειμενου.				

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

Ο Πουκ είναι ένα δυνατό τελώνιο αλλά έχει και εντολή από το βασιλιά του, τον`Ομπερον να κουράσει τους δυο αντιπάλους, το Δημήτρη και το Λύσσανδρο, για να εξαντληθούν και να πέσουν για ύπνο. Τότε θα ρίξει το μαγικό φίλτρο της αγάπης στα κλειστά βλέφαρα του Λύσσανδρου.

Πώς καταφέρνει ο Πουκ να τους παρασύρει; Τι επιδιώκει με αυτό; Γιατί;

Μελετάμε μια εικόνα του έργου
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

*Σε ένα θεατρικό έργο κάθε **σκηνή** είναι αυτόνομη, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί και μέρος της εξέλιξης του μύθου. Απαραίτητα στοιχεία της είναι **τα εμπόδια** και **η ανατροπή**, τα οποία καλούνται να ξεπεράσουν οι ήρωες.*

***Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας**, Σαίξπηρ,*

Πράξη Γ΄- Σκηνή 2

Πουκ:	Από δώ κι από κει, Θα τους φέρω εδώ κι' εκεί `Ολη με τρομάζ' η γη. Φέρ' τους Πουκ εδώ κι' εκεί. Νάτος ο ένας έρχεται.
Λύσσανδρος(μπαίνει):	Πού είσαι ,Δημήτρη, καυχησιάρη; Μίλα ντε!
Πουκ:	Εδώ χαμένε, εδώ, με το σπαθί στο χέρι. Μα πού είσαι εσύ;
Λύσσανδρος:	Σε φτάνω ευθύς.
Πουκ:	`Ελα λοιπόν, έλα να βρούμε μια μεριά που να' ναι ίσια.

(βγαίνει ο Λύσσανδρος για ν' ακολουθήσει τη φωνή, μπαίνει ο Δημήτρης)

Δημήτρης:	Λύσσανδρε μίλα, απολογήσου, φοβητσιάρη, Δειλέ, που το 'βαλες στα πόδια, πού μου τρύπωσες;(......)
Πουκ:	Εσύ δειλέ, που μου κορδώνεσαι μπρος στ' άστρα Και διαλαλείς στα χαμοκλάδια πως θες πόλεμο, μα δε ζυγώνεις! `Ελα μούργο μου, έλα αγόρι μου, να σου τις βρέξω με τη βέργα είναι ντροπή. Κανείς να ΄χει σπαθί για σε να βγάλει.

Δραστηριότητα 2

Ας δοκιμάσει ένας μαθητής με τις "μαγικές" ικανότητές του να επηρεάσει τη συμπεριφορά ενός άλλου και να του υπαγορεύσει μια συγκεκριμένη δράση.

Αυτοσχεδιασμός: «Είμαι δαιμόνιο»
Αντικείμενα: μαντίλια, μπαγκέτα, κορδέλα
Χρόνος: 5 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 1 κάθε φορά

Στη σκηνή η επικοινωνία μπορεί να φέρει μαγικά αποτελέσματα, δηλαδή ένα πρόσωπο να μεταβάλει τη συμπεριφορά και τις ενέργειες κάποιου άλλου.

Δραστηριότητα 3

Διαβάζοντας το μονόλογο του Πάτου ανακαλύπτουμε τη διάθεση του ήρωα και τη σχέση του με το όνειρο.

- Βρίσκουμε τα θέματα που απασχολούν τον Πάτο μόλις ξυπνάει.
- Στη συνέχεια ας δοκιμάσουμε να απαγγείλουμε το μονόλογο βάσει του ρυθμού του.

Ένας μονόλογος
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: 1 κάθε φορά

*Στο θεατρικό μονόλογο ο **ρυθμός** και η **ένταση** υπαγορεύονται από τη διάθεση του ήρωα και τη σχέση που έχει με τα θέματα του μονολόγου. Έτσι άλλοτε εκφέρουμε το μονόλογο πιο έντονα, άλλοτε πιο γρήγορα και άλλοτε συλλαβιστά.*

Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας,

Ουίλιαμ Σαίξπηρ,

Πράξη Δ΄- Σκηνή ι

Πάτος: *(Ξυπνώντας)* Όταν έρθει η σειρά μου, φώναξε με και θα ειπώ το μέρος μου. Αρχίζω όταν ακούσω τα λόγια «πολυόμορφέ μου Πύραμε». Έι, ε, μαστρο - Κυδώνη, Φυσούνη, Καζάνη, Βελόνη! Έλα, Θεέ μου! Το σκάσανε από δω και μ' απαρατήσανε εδώ κοιμισμένον! Είδα ένα πολύ σπάνιο όνειρο. Είδα ένα όνειρο — μπορεί να χάσει κανείς το νου του για να ειπεί τι όνειρο ήτανε! Τάχα πως ήμουνα... κανείς δεν μπορεί να πει τι ήμουνα. Τάχα πως ήμουνα και τάχα πως είχα... μα είναι τρελός για δέσιμο αυτός που θα τολμήσει να ειπεί τι μου φάνηκε πως είχα. Μάτι ανθρώπου δεν τ' άκουσε, αυτί ανθρώπου δεν το είδε, χέρι ανθρώπου δεν μπορεί να το γευτεί, γλώσσα να το νιώσει ούτε καρδιά να το συλλαβίσει τι όνειρο ήταν αυτό που είδα. Θα καταφέρω το μαστρο - Κυδώνη να γράψει γι' αυτό τ' όνειρο μια μπαλάντα, θα λέγεται τ' όνειρο του Πάτου γιατί δεν έχει ούτε κορφή, ούτε πάτο.
Και θα το τραγουδήσω στο τέλος της παράστασης μπροστά στο ρήγα. Απροπός για να κάνει πιο πολλή εντύπωση, θα το τραγουδήσω αφού πεθάνω.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10'

- Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για τους χαρακτήρες και τους ρόλους στο *Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας* καθώς και ποιά στοιχεία συντελούν στο πλάσιμο ενός ρόλου.
- Εντοπίζουμε εμπόδια και ανατροπές μέσα στο έργο καθώς και ποιά στοιχεία συντελούν στο πλάσιμο ενός ρόλου.

Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τους χαρακτήρες του έργου.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες ανάλυσης του ρόλου.				

Πορεία θεατρικής παράστασης 3: Σκηνικό - Κοστούμι -`Ηχος - Μουσική - Φωτισμός

Ο ηθοποιός με το σώμα και την κίνησή του δημιουργεί το σκηνικό περιβάλλον.

Καλημέρα παιδιά!

Είμαστε έτοιμοι για το στήσιμο της παράστασης. Θα προτείνουμε σκηνικές λύσεις για την ατμόσφαιρα του έργου, ιδέες για τα **κοστούμια** των ηρώων και τα αντικείμενα - σύμβολα που φοράνε ή κρατάνε. Η επιλογή του κατάλληλου σκηνικού ή των κοστουμιών εξαρτάται από το τι θέλουμε να τονίσουμε στο έργο. Μπορούμε να δημιουργήσουμε με τη φαντασία μας αντικείμενα από πολύ απλά και φτηνά υλικά. Το θέατρο είναι η τέχνη της μεταμόρφωσης και της μαγείας.`Ενα απλό χαρτόνι γίνεται πανοπλία, κράνος, σκηνικό. Κομμάτια από πανί θα γίνουν τα κύματα, η φουρτουνιασμένη θάλασσα ή τα καράβια μας.

Στη συνέχεια θα επιλέξουμε την **ηχητική - μουσική επένδυση** της δράσης. Οι δυνατότητες είναι ποικίλες: χρήση ηχογόνων μέσων, βότσαλα που κροταλίζουν, μπαγκέτες που χτυπούν η μια με την άλλη, καμπανάκια ή άλλα μέσα που οι ίδιοι θα ανακαλύψουμε αναζητώντας τον κατάλληλο ήχο (ένταση, ποιότητα κτλ.). Συχνά η ίδια η φωνή μας (ή και το σώμα, πόδια, χέρια κ.ά) θα καλύψει τις ανάγκες δράσης με το θεατρικό παιχνίδι και τη δύναμη της φαντασίας.

Με το **φωτισμό** τονίζουμε τα πρόσωπα, προβάλλουμε τα αντικείμενα, δημιουργούμε ατμόσφαιρα και αίσθημα.`Ετσι θα αυτοσχεδιάσουμε συσκοτίζοντας την αίθουσά μας, φωτίζοντας με κεριά, λάμπες πετρελαίου, φακούς κ.ά. τη σκηνή και τους χώρους δράσης των ηρώων. Θα μάθουμε να παίζουμε με το φως και τη σκιά και να "ζωγραφίζουμε" με χρωματιστά σελοφάν το **σκηνικό** μας.

Θεατρικές έννοιες

Σκηνογραφία: Η τέχνη της διαμόρφωσης του σκηνικού χώρου από το σκηνογράφο με τρόπο εικαστικό και λειτουργικό. **Ενδυματολογία:** Ο σχεδιασμός, κατασκευή και επιλογή κοστουμιών από τον ενδυματολόγο για τους ηθοποιούς.`**Ηχος-Μουσική:** Η μουσική επένδυση της παράστασης που αναλαμβάνει να δημιουργήσει ο συνθέτης ή να επιμεληθεί ο μουσικός επιμελητής. **Φωτισμός:** Η τέχνη που φωτίζει τη σκηνή και τα πρόσωπα ενισχύοντας την ατμόσφαιρα και το ύφος του έργου.

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

Ας διαμορφώσουμε το χώρο της πλατείας στην πρώτη σκηνή του έργου μας χρησιμοποιώντας τα απαραίτητα αντικείμενα από τα παρακάτω: φανοστάτης, παγκάκι, περίπτερο, αυτοκίνητο, άγαλμα.
Διαλέγουμε υλικά από τα παρακάτω για να παρουσιάσουμε τη χιονισμένη πλατεία: βαμβάκι, πλαστικές σακούλες, αφρολέξ, ύφασμα, λουλούδια.

Το μεγάλο ταξίδι του Τουρτούρι

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Χειμώνας σε μια πλατεία. Στο βάθος το μαρμάρινο άγαλμα του ΑΤΡΟΜΗΤΟΥ ΚΑΒΑΛΑΡΗ ακίνητο, αγέρωχο. Χιονίζει σιωπηλά.

Σκηνικό
Αντικείμενα: υφάσματα, έπιπλα
Χρόνος: 1ο λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

*Το **σκηνικό** διαμορφώνεται με τα κατάλληλα αντικείμενα και υλικά, έτσι ώστε να δημιουργείται μια εικαστική σύνθεση που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις και στην ατμόσφαιρα του έργου. Πρέπει να είναι λειτουργικό και να διευκολύνει τις κινήσεις των ηθοποιών.*

Δραστηριότητα 2

Θα φτιάξουμε το κοστούμι του Λασπάνθρωπου με βάση το τραγούδι του.

Το μεγάλο ταξίδι του Τουρτούρι

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

(τραγούδι Λασπανθρώπων)
Μας αρέσει η βρόμα!
μας αρέσει η γλίτσα!
Όχι, όχι στο νερό,
ούτε μια σταλίτσα!

Κοστούμι
Χρόνος: 10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Το κοστούμι χαρακτηρίζει:

- *την κοινωνική θέση και ισχύ (Δήμαρχος)*
- *ένα σύνολο, μια ομάδα (Λασπάνθρωποι)*
- *το χαρακτήρα ενός προσώπου (Τουρτούρι)*

Δραστηριότητα 3

Με βάση το κείμενο μερικά παιδιά ας παρελάσουν με ρυθμικό βάδισμα μπροστά στο Άγαλμα. Τα υπόλοιπα παιδιά χτυπάνε το ρυθμό με πιατίνια. Σιγά σιγά φτιάχνουμε μια ρυθμική ορχήστρα με ήχους, λέξεις, παύσεις, που αρχίζει να τραγουδά το Τραγούδι του Ατρόμητου Καβαλάρη.
Ας φωτίσουμε με απλές εστίες φωτός (έναν προβολέα, χρωματιστά σελοφάν) το χώρο του Βόρειου Πόλου, όπως περιγράφεται από τον Τουρτούρι στο παρακάτω απόσπασμα.

Το μεγάλο ταξίδι του Τουρτούρι

ΣΚΗΝΗ ΕΝΑΤΗ

ΤΟΥΡΤΟΥΡΙ: Επιτέλους ! Να τος! Απίστευτο! Να τος ο Βόρειος Πόλος! Τόσο απέραντος! Τόσο πάλλευκος και φωτεινός! Ως εκεί που φτάνει το μάτι κι ακόμα παραπέρα! Θα' ναι θαύμα... Όνειρο παραμυθιού...

Το μεγάλο ταξίδι του Τουρτούρι

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Τραγούδι Ατρόμητου Καβαλάρη
Χιόνι, αγιάζι
δε με τρομάζει!
Το κρύο αντέχω!
Σαφώς υπερέχω!

Μουσική και φωτισμός
Χρόνος: 20 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Δημιουργούμε μια αυτοσχέδια μελωδία με βάση το ρυθμό του τραγουδιού. Μουσική και φωτισμός προσδιορίζονται από τις δραματικές καταστάσεις του έργου.

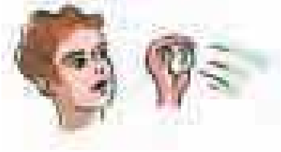

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

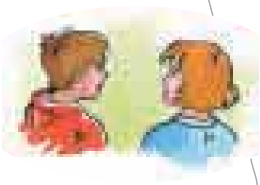

- Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για το χώρο δράσης, τα κοστούμια, τον ήχο και το φωτισμό στο έργο. Προτείνουμε λύσεις απλές και λειτουργικές για το σκηνικό και τα κοστούμια.
Πώς μπορεί ένα παιδί να παίξει δύο ρόλους αλλάζοντας μόνο κάποια στοιχεία από το κοστούμι του (από Κίτρινος Άνθρωπος να γίνει Λασπάνθρωπος);

- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τις σκηνικές απαιτήσεις του χώρου του έργου.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες μουσικής και φωτισμού.				

Περιοχή μαγικού κόσμου

Δραστηριότητα 1

Ας διαβάσουμε καθαρά το παρακάτω απόσπασμα. Θα βρούμε τους ήρωες και κάποια σημαντικά χαρακτηριστικά τους. Στη συνέχεια με βάση το κείμενο διαμορφώνουμε το χώρο δράσης και τη θέση των ηρώων μέσα σε αυτόν προτείνοντας λύσεις για την υλοποίησή του στη σκηνή.
Ας μοιραστούμε σε ομάδες εργασίας. Η καθεμιά θα πάρει ένα ηχητικό θέμα για επεξεργασία: «Η μουσική των σκύλων», «Η παγάνα», «Ο ύπνος».
Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη φωνή μας και αντικείμενα ως αυτοσχέδια μουσικά όργανα.

Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας,

Πράξη Δ΄- Σκηνή 1

Θησέας: Ας τρέξει να βρει το δασάρχη ένας σας...
Βιαστείτε λέω να μου βρείτε το δασάρχη.
Βασίλισσά μου ας ανεβούμε στην κορφή
Του λόφου, εκεί τη μουσικότατη ν' ακούσουμε
Τη σύγχυση απ' τα γαβγίσματα των σκύλων
Και τον αντίλαλο απ' το σμίξιμο.

Ιππολύτη: `Ημουν κάποτε στην Κρήτη, με τον Ηρακλή και με τον Κάδμο,
Που μιαν αρκούδα σ' ένα δάσος επαγάνιζαν,
Με σπαρτιάτικα σκυλιά. Ποτέ δεν άκουσα πιο όμορφο θόρυβο.
Γιατί οι σπηλιές, ο αγέρας,
οι ρεματιές και κάθε μέρος κοντινό
σαν όλα να 'βγαζαν φωνές. Δεν είχα ακούσει
ποτέ μου τέτοια μουσική παραφωνία,
τέτοιο γλυκό μπουμπουνητό .
....

Αιγέας: Εδώ κύριέ μου,
Κοιμάται η κόρη μου .Κι αυτός εδώ είν' ο Λύσσανδρος.
Να κι ο Δημήτρης. Κι η Λενιώ του γερο-Νέδρου.
Πώς βρίσκονται όλοι εδώ μαζί; Παράξενο.

Θησέας; Πες στους κυνηγούς να τους ξυπνήσουν με βούκινα.

Ανακαλύπτω το περιβάλλον
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Σε ένα θεατρικό κείμενο βρίσκουμε τα στοιχεία εκείνα που θα μας οδηγήσουν στη διαμόρφωση του δραματικού χώρου, στην ηχητική κάλυψή του και στο φωτισμό του.
*Κυρίαρχη πηγή ήχου για τη σκηνική πράξη είναι η **φωνή του ηθοποιού**: με αυτή μπορεί να τραγουδήσει, να ψιθυρίσει να ουρλιάξει, να κάνει τις φωνές των ζώων, να παράγει ήχους της φύσης κ.ά.*

Δραστηριότητα 2

Με ποια χρώματα θα τονίζατε το βάθος της σκηνής και τι θα φωτίζατε;
Όλη τη σκηνή; Επιλεκτικά κάποια μέρη και ποια;
Δοκιμάστε να οργανώσετε το φωτισμό παίζοντας με σποτάκια που φωτίζουν εναλλάξ και γρήγορα τα πρόσωπα.

Τα χρώματα της σκηνής
Αντικείμενα: χρωματιστά σποτ
Χρόνος: 1ο λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Το φως τονίζει δραματικά τη σκηνή και τα πρόσωπα. Επίσης ο τρόπος που θα φωτίσουμε (από πάνω, πλάγια κτλ) και τα χρώματα του φωτισμού χαρακτηρίζουν το ύφος της παράστασης.

Και τώρα συζητάμε

χρόνος 10΄

- Καθόμαστε με το Μάγο της Σκηνής σε κύκλο και συζητάμε για το χώρο δράσης, τα κοστούμια, τον ήχο και το φωτισμό στο *Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας*.
  Πώς θα πετύχουμε τις μεγάλες και απότομες αλλαγές του χώρου που υπαγορεύονται από το κείμενο;

- Αποκαλύπτουμε το Μυστικό.

- Αξιολογούμε τις δραστηριότητες.

	ΑΡΙΣΤΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ
Ευχαριστήθηκα τη συνεργασία μου με την ομάδα.				
Κατανόησα τις σκηνικές απαιτήσεις του χώρου του έργου.				
Ανταποκρίθηκα στις δραστηριότητες ήχου και μουσικής.				

Η θεατρική παράσταση

Γεια σας, παιδιά !

❀ Έχουμε δουλέψει όλοι μαζί για αρκετό καιρό. Γνωριστήκαμε, παίξαμε, ονειρευτήκαμε. Όλα αυτά έχουν μια ολοκλήρωση, οδηγούν στην **παράσταση**.

Σήμερα θα ξαναδούμε τα βήματα που μας έφεραν ως εδώ. Θα θυμηθούμε όσα έχουμε κατακτήσει από τις προσπάθειες της ομάδας. Η εμπειρία που αποκτήσαμε μέσα από την έρευνα και την πρακτική εφαρμογή είναι χρήσιμη για την παράστασή μας.

Και τώρα ήρθε η στιγμή να παρουσιάσουμε τη δουλειά όλης της χρονιάς στο κοινό.

Οι θεατές θα ευχαριστηθούν και θα συγκινηθούν, γιατί θα διαπιστώσουν ότι μια ομάδα δημιούργησε το θέαμα που απολαμβάνουν.

Η χαρά για μας που παίζουμε μοιράζεται με όσους μας παρακολουθούν γιατί πάνω απ' όλα το θέατρο είναι απόλαυση.

Ας δούμε, παιδιά, τώρα που ολοκληρώσαμε το έργο μας, ποια ήταν η διαδρομή της δημιουργίας μας.

Το Μεγάλο Ταξίδι του Τουρτούρι, Ευγένιου Τριβιζά

1. Επιλογή και ανάγνωση του θεατρικού έργου

- Πρώτα επιλέγουμε το **θεατρικό έργο**. Το βασικό μας κριτήριο για την επιλογή του έργου είναι να μας αρέσει. Ακόμα πρέπει να έχει πολλούς ρόλους για να μπορούμε να παίξουμε όσο γίνεται πιο πολλοί.
- Αφού διαβάσουμε όλοι μαζί το έργο και καταλάβουμε το μύθο του (την ιστορία), συζητάμε πάνω στην κάθε σκηνή και στον κάθε χαρακτήρα (ποιος είναι, τι ζητά, ποια είναι η δράση του).

> **• Ποια δραματικά στοιχεία μας άρεσαν στο *Μεγάλο Ταξίδι του Τουρτούρι* ;**

2.Διανομή των ρόλων και πρόβες

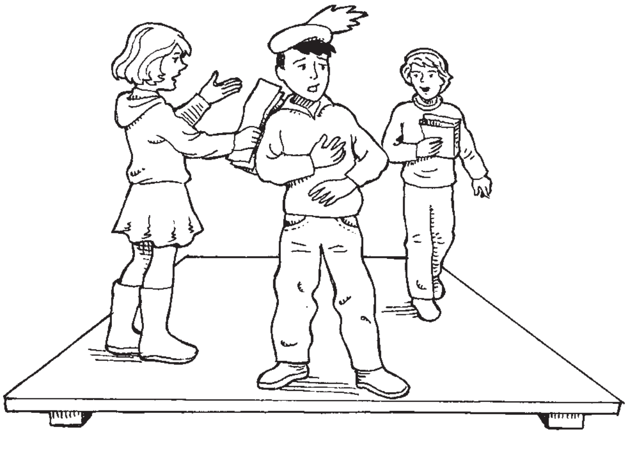

- Στο έργο μας μελετάμε τους ρόλους έναν έναν. Θα μας βοηθήσουν όσα λέγονται μέσα στο κείμενο από τα πρόσωπα, φαίνονται από τις πράξεις τους ή είναι κρυμμένα και τα ανακαλύπτουμε στην πρόβα.
- Αναλύουμε τις συμπεριφορές και συνθέτουμε όλα τα στοιχεία ενισχύοντάς τα με τη φαντασία μας στους αυτοσχεδιασμούς.
- **Η διανομή των ρόλων** θα γίνει σύμφωνα με τις επιθυμίες μας. Μικρός ή μεγάλος ο ρόλος, κακός ή καλός ο χαρακτήρας είναι πάντα σημαντικός και πρέπει να τον αγαπήσουμε για να τον ερμηνεύσουμε. Η παράσταση στηρίζεται στη συνεργασία μας για να αναδείξουμε τα πρόσωπα. Δε θα ήταν κακό να δημιουργήσουμε κι άλλους ρόλους. Μπορούμε ακόμα να μοιράσουμε σε περισσότερους μαθητές τους κεντρικούς ρόλους (Τουρτούρι, Μαριάννα).
- **Στις πρόβες** αυτοσχεδιάζουμε πλουτίζοντας με νέα στοιχεία τους ήρωες και τη δράση τους. Ο καθένας δοκιμάζει, οι άλλοι παρατηρούν και συζητάμε.`Ετσι επιλέγουμε τι τελικά κρατάμε στην ερμηνεία του ρόλου μας και τι αφήνουμε.

> **• Ποιες δραστηριότητες σας βοήθησαν περισσότερο να κατακτήσετε το ρόλο που παίζετε;**
> **• Πόσους ρόλους βάλαμε στην παράστασή μας και πόσα παιδιά τους παίζουν;**

3. Δημιουργία σκηνικού

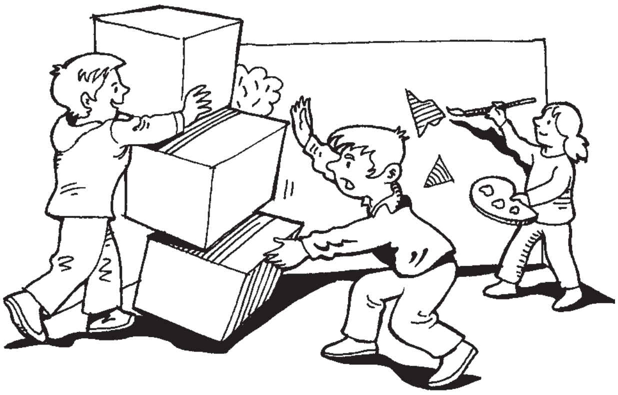

- Το επόμενο βήμα μας είναι η δημιουργία του **σκηνικού** για το έργο, η σύνθεση δηλαδή του εικαστικού υλικού που ταιριάζει για την κάθε σκηνή.
- Η κατασκευή του σκηνικού μπορεί να γίνει είτε ζωγραφίζοντας το βάθος της σκηνής μας με χρώματα και υλικά που αναδεικνύουν το δραματικό χώρο είτε με απλές κατασκευές (κουτιά σε επίπεδα).
- Μπορούμε να επινοήσουμε και σκηνικές λύσεις **με το σώμα μας** μέσα στο χώρο αγγίζοντας τα όρια μιας πρωτότυπης σύνθεσης.

- **Με ποιους τρόπους δηλώνουμε τους χώρους στην παράστασή μας;**

4. Σύνθεση κοστουμιών – μάσκας

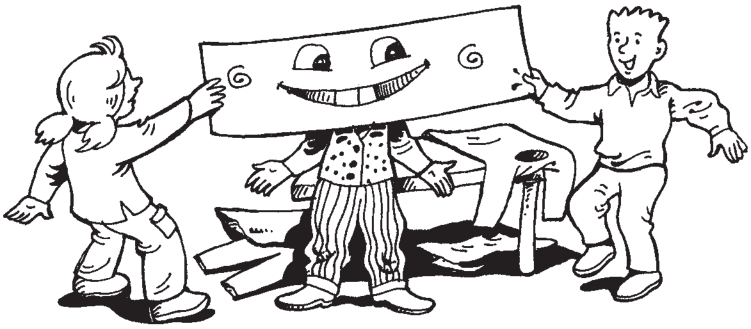

- Για τα κοστούμια ξεκινάμε από απλά υλικά (ύφασμα, χαρτί, χόρτα, πολύχρωμες κορδέλες, κουρέλια, νάιλον σακούλες, χαρτοκιβώτια, λινάτσα, δέρματα, χασαπόχαρτο κ.ά.). Βρίσκουμε κάτι να ταιριάζει στον ήρωά μας, έτσι που το ρούχο ή το αξεσουάρ να λέει κάτι σημαντικό για το χαρακτήρα του, την κοινωνική του τάξη, το επάγγελμα, την εποχή του.
- Συμπληρώνουμε την εμφάνιση του προσώπου (όπου χρειάζεται) με την κατάλληλη **μάσκα**. Με κατάλληλο **μακιγιάζ** σε συνδυασμό με αλλοίωση της φωνής μεταμορφωνόμαστε σε κάποιον ήρωα ή θεό ή ακόμα και σε ζώο.

- **Με ποια χαρακτηριστικά στοιχεία δηλώσαμε το κοστούμι του κάθε ρόλου;**
- **Με τι υλικά κατασκευάσαμε τα κοστούμια και τις μάσκες μας;**

5.Ηχητική και Μουσική κάλυψη του έργου

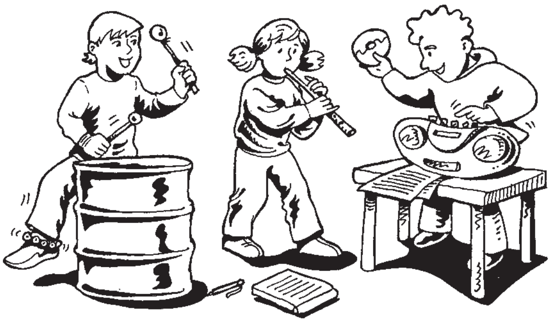

- Με **ήχο** και **μουσική** δίνουμε την ατμόσφαιρα κάθε σκηνής.
  Με τη μουσική μας συνοδεύουμε τον Τουρτούρι στο μεγάλο ταξίδι του.
  Μπορούμε να συνθέσουμε τη δική μας μελωδία για την κάθε σκηνή ή να δημιουργήσουμε τους ήχους της παράστασης με αυτοσχέδια μουσικά όργανα. Τέλος μπορούμε να επιλέξουμε τη μουσική άλλων δημιουργών.

- **Πώς καλύψαμε τις ηχητικές ανάγκες του έργου;**
- **Σε ποια σημεία χρησιμοποιήσαμε μουσική και για ποιο λόγο;**

6. Φωτισμός του έργου

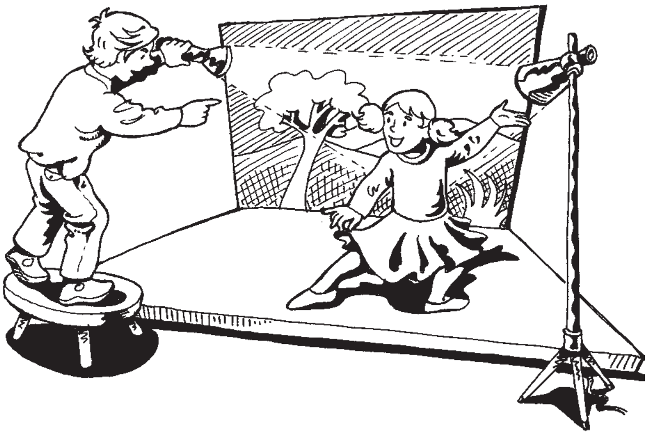

- Ο **φωτισμός** προσδιορίζει τη διάθεση και την ατμόσφαιρα στο χώρο και το χρόνο. Μας βοηθάει ακόμα στις αλλαγές ανάμεσα στις σκηνές.
- Οι προβολείς μπορεί να βοηθήσουν στη δημιουργία παράλληλης δράσης σε δύο διαφορετικούς χώρους πάνω στη σκηνή, π.χ. βλέπουμε εναλλάξ τη χιονισμένη πλατεία και το σπίτι της Μαριάννας.
- Με το φως μπορούμε να δημιουργήσουμε παιχνίδια σκιών και χρωματισμών. Ψάχνοντας για παράδειγμα το είδος φωτισμού (χρώμα, ύφος, ένταση) για το ΠΑΡΑΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, θα σκεφτούμε ότι του ταιριάζει το νέον και οι πολύχρωμες έντονες εμπορικές διαφημίσεις.

- **Πώς φωτίσαμε τις σκηνές του έργου;**
- **Τι υλικά και χρώματα μας χρειάστηκαν;**

Γεια σας, παιδιά !

Έχουμε γνωρίσει τα βήματα της θεατρικής δημιουργίας. Παίρνοντας ένα κείμενο του Σαίξπηρ διαπιστώνουμε ότι πρέπει να ακολουθήσουμε την ίδια πορεία. Ανάλογα με την ομάδα που έχουμε, επιλέγουμε το έργο, κατανοούμε τη σκηνική δράση, μελετάμε τους ρόλους και προσδιορίζουμε το είδος της παράστασης. Δημιουργούμε το σκηνικό, προτείνουμε κοστούμια, μάσκες και αντικείμενα και έτσι προβάλλουμε το ύφος με τη βοήθεια των άλλων στοιχείων (μουσική, ήχος, φως).

Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας, Ουίλιαμ Σαίξπηρ

1. Το Θεατρικό έργο και τα χαρακτηριστικά του

Το έργο είναι **μυθιστορηματική κωμωδία** με θέμα τη χαρά της νιότης και της ζωής. Το **απρόοπτο** και η **ανατροπή** χαρακτηρίζουν την πλοκή του και δίνουν το στοιχείο της ροής και της περιπέτειας στην εξέλιξη. Φανταστικός και πραγματικός κόσμος συνυπάρχουν σε αυτό το έργο. Συναντάμε όλων των ειδών τα πρόσωπα: ανθρώπους και ξωτικά, μαστόρους και βασιλιάδες.

Ο αυτοσχεδιασμός, η ελεύθερη κίνηση, οι φυσικές αντιδράσεις, ο δυναμικός λόγος, η φαντασία και η τόλμη στη σκηνική διαμόρφωση του χώρου, η ποίηση των χρωμάτων, η επικοινωνία σκηνής / ηθοποιών και θεατών, όλα αυτά ταιριάζουν στην ατμόσφαιρα του σαιξπηρικού ύφους.

Τι χαρακτηρίζει το *Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας* ως προς την πλοκή;

2.Χαρακτήρες του έργου – Ρόλοι

Για να χαρακτηρίσουμε ένα πρόσωπο πρέπει να δούμε:
Ποιο είναι, την ταυτότητά του, ποιο στόχο έχει τι σκέφτεται και τι κάνει.

Τα πρόσωπα στη σαιξπηρική σκηνή είναι από τον πραγματικό αλλά και υπερφυσικό κόσμο: Άνθρωποι και ξωτικά συναντιούνται μια νύχτα καλοκαιριού με κοινό πόθο να χαρούν την περιπέτεια και τη ζωή.

Το έργο περιέχει ως απαραίτητα στοιχεία του τα εμπόδια και την ανατροπή, τα οποία καλούνται να ξεπεράσουν οι ήρωες.

Έτσι η **δράση** κάνει παρόν και ζωντανό το κείμενο του Σαίξπηρ.

Οι καταστάσεις που περιλαμβάνει δίνουν την αφορμή να γεννηθούν φυσικές αντιδράσεις από τους ήρωες. Η δυναμική των σχέσεων γίνεται ολοκάθαρη μέσα από το λόγο που χρησιμοποιούν.

Ποια εμπόδια αντιμετωπίζουν οι ήρωες στο έργο;

3. Σκηνική κάλυψη του έργου: σκηνικό, κοστούμι, μάσκα

Στο έργο μας υπάρχουν μεγάλες και απότομες αλλαγές του χώρου που υπαγορεύονται από τον ίδιο το συγγραφέα. Έτσι θα πρέπει να καταφύγουμε σε λύσεις με αφαιρετικό σκηνικό, παραδείγματος χάρη με ένα κλαδί μπορούμε να δηλώσουμε στη σκηνή ένα δάσος. Ακόμα μπορούμε να βρούμε λύσεις που θα επιτρέπουν την εύκολη αλλαγή του σκηνικού (πολλαπλό σκηνικό).

Μπορούμε να δημιουργήσουμε το σκηνικό χώρο με τα σώματα και την κίνησή μας, με την προσθήκη μόνο των αναγκαίων σκηνικών αντικειμένων.

Η σύνθεση των κοστουμιών – μάσκας θα ακολουθήσει τις «οδηγίες» του κειμένου και την ανάλυση της δράσης και συμπεριφοράς των χαρακτήρων (ξωτικό ή άνθρωπος λαϊκής τάξης ή άρχοντας ή βασιλιάς).

Για τα κοστούμια του έργου καλό θα ήταν να επινοήσουμε προτάσεις με απλά υλικά και δικές μας τεχνικές (όπως κολλάζ σε ρούχα, χάρτινες φορεσιές κ.ά.)

Στην Πράξη Β, Σκηνή 1 του έργου, το ζευγάρι των θεοτήτων έχει έναν καυγά:
- Πού διαδραματίζεται ο καυγάς;
- Τι όψη έχουν οι δυο ήρωες;
- Ποια σκηνικά αντικείμενα χρησιμοποιούν;

4.Ηχητική και μουσική κάλυψη του έργου

Μία σημαντική πηγή ήχου για τη σκηνική πράξη είναι **η φωνή μας**: μ' αυτή μπορούμε να τραγουδήσουμε, να ψιθυρίσουμε, να κάνουμε τις φωνές των ζώων ή ήχους της φύσης. Μπορούμε να δώσουμε ηχητικά το «δάσος», να ντύσουμε το δραματικό χώρο με τον όγκο και το χρώμα της φωνής μας.

Οι μουσικές μας προτάσεις θα πρέπει να αναδείξουν την ατμόσφαιρα του έργου: τις εκπλήξεις, τα κωμικά απρόοπτα, τις δραματικές καταστάσεις, το μαγικό και φανταστικό του στοιχείο. Μπορούμε μέσα από αυτοσχεδιασμούς στο ρυθμό των σκηνών και στις εναλλαγές να φθάσουμε σε πρωτότυπες συνθέσεις μελωδίας.

Πώς θα συνθέσουμε μια αυτοσχέδια μελωδία για τη σκηνή που ο Πουκ μαγεύει τον Πάτο και τον μεταμορφώνει σε γάιδαρο;

5. Φωτισμός του έργου

Το φως υπογραμμίζει δραματικά και εικαστικά τη σκηνή και τη δράση. Ο τρόπος που θα φωτίσουμε, οι πηγές φωτισμού και τα χρώματα χαρακτηρίζουν το ύφος της παράστασης. Στο *Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας*, όπου νύχτα και μέρα εναλλάσσονται, όπως και άνθρωποι με πλάσματα παραμυθένια, μπορούμε να φωτίσουμε χρησιμοποιώντας κεριά, φακούς και προβολείς με χρωματιστά φίλτρα.

Ποιο φωτισμό θα επιλέξουμε για να φωτίσουμε
α) την Ιππολύτη να στολίζεται για το γάμο της
β) τον Πάτο μεταμορφωμένο σε γάιδαρο και
γ) τον Πουκ στον τελικό μονόλογο όταν απευθύνεται άμεσα στους θεατές;

Απρόοπτα πριν την παράσταση.....

Αν λίγο πριν τη γενική δοκιμή σπάσει το βάθρο των βασιλικών γάμων, ποια λύση θα βρούμε;

Αν ο Βασίλης που παίζει τον Όμπερον, βασιλιά των ξωτικών, χτυπήσει το πόδι του τη μέρα της παράστασης, πώς θα παίξει;

Αν το φόρεμα της Κάτιας -Ερμίας- σκιστεί λίγο πριν βγει στη σκηνή, πώς θα λύσουμε το πρόβλημα;

Βλέπω μια θεατρική παράσταση

Γεια σας, παιδιά !

Σε κάθε παράσταση, όπως γνωρίζετε, υπάρχουν **θεατές**. Χωρίς το **θεατή**, ... δεν υπάρχει θέατρο!

Η θεατρική δράση αυτόν έχει ως δέκτη, μ' αυτόν επικοινωνεί ο ηθοποιός στη σκηνή. Οι θεατές κρίνουν και αξιολογούν την παράσταση. Άλλοτε αντιδρούν επιδοκιμάζοντας και χειροκροτώντας και άλλοτε εκφράζουν την ψυχρότητα ή ακόμα και την αποδοκιμασία τους.

Ηθοποιός και θεατής επικοινωνούν, μοιράζονται το εφήμερο γεγονός της παράστασης. Ο ηθοποιός παίζει με τόλμη και ελευθερία το μαγικό παιχνίδι των μεταμορφώσεων και ο θεατής συμμετέχει στη **θεατρική σύμβαση**, «σαν να είναι όλα αληθινά».

Έτσι σήμερα:

- Θα συνειδητοποιήσουμε ότι το θεατρικό γεγονός στηρίζεται στη σχέση ηθοποιού – θεατή.
- Θα μάθουμε να είμαστε καλοί δέκτες των σκηνικών συμβάντων και να συμπεριφερόμαστε με τον ανάλογο τρόπο βλέποντας μια θεατρική παράσταση.

Θεατρικές έννοιες

Θεατρική σύμβαση: Ο θεατής συμφωνεί σιωπηρά ότι όσα θα δει κατά τη διάρκεια της παράστασης θα τα θεωρήσει αληθινά. Χάρη στη θεατρική σύμβαση το κοινό συμμετέχει στο θεατρικό γεγονός.

1. Πηγαίνω στο θέατρο

Δραστηριότητα 1

Πήγαμε μια επίσκεψη στο θέατρο. Ας θυμηθούμε τι είδαμε και ας συμπληρώσουμε το ερωτηματολόγιο.

Μια επίσκεψη στο θέατρο
Χρόνος:10 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Ξενάγηση στο Εθνικό θέατρο
Κυριότεροι χώροι του θεάτρου είναι:

1. Μια είσοδος και μερικές έξοδοι κινδύνου
2. Αίθουσα αναμονής, όπου οι θεατές συγκεντρώνονται πριν την έναρξη του θεάματος και στο διάλειμμα.
3. Η πλατεία, απ᾽ όπου οι θεατές παρακολουθούν την παράσταση, συνήθως αμφιθεατρική.
4. Θεωρεία επισήμων, που έχουν τα μεγάλα θέατρα.
5. Μπαλκόνια (εξώστες), που έχουν επίσης τα μεγάλα θέατρα.
6. Άνω αίθουσες (β΄ εξώστες) επίσης στα μεγάλα θέατρα.
7. Η σκηνή, όπου στήνεται η παράσταση.
8. Το προσκήνιο, που είναι το μέρος της σκηνής έξω από την αυλαία προς την πλατεία και όπου βρίσκεται η ράμπα με τα φώτα και παλιότερα το υποβολείο.
9. Τα παρασκήνια είναι ο χώρος, όπου οι ηθοποιοί περιμένουν να βγουν στη σκηνή.
10. Στους χώρους των παρασκηνίων θα βρούμε τα καμαρίνια, όπου ντύνονται και μακιγιάρονται οι ηθοποιοί. Επίσης, το βεστιάριο με τα ρούχα και στο φροντιστήριο με τα αντικείμενα της παράστασης.
11. Δεξιά και αριστερά της σκηνής είναι κατάλληλα τοποθετημένα τα συστήματα: φωτισμού (κονσόλα), μουσικής και ηχητικών εφέ (κονσόλα) και μηχανισμοί αλλαγής σκηνικών (άνοιγμα και κλείσιμο αυλαίας).
12. Τα μεγάλα θέατρα διαθέτουν εργαστήρια κατασκευής σκηνικών, χώρους που ράβουν τα κοστούμια, φτιάχνουν μάσκες, πανοπλίες κ.ά.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1

Σε ποιο θέατρο πήγαμε;

. . . .

Ποιους χώρους θυμάσαι ;

. . . .

Τι σου άρεσε περισσότερο στο θέατρο;

. . . .

Πώς θα χαρακτήριζες τη συμπεριφορά σου σε όλη την παραμονή σου εκεί;

. . . .

Τι θα μπορούσε να πάει καλύτερα στην επίσκεψη;

. . . .

Δραστηριότητα 2

Βλέπουμε το **πρόγραμμα** της παράστασης. Στο πάνω μέρος είναι γραμμένο το όνομα του θεάτρου που την ανεβάζει, από κάτω ο τίτλος του έργου, ο θεατρικός συγγραφέας και ο μεταφραστής, αν υπάρχει.
Ανοίγουμε το πρόγραμμα: και βρίσκουμε την κεντρική σελίδα με τη διανομή του έργου. Επίσης αναγράφονται τα ονόματα των άλλων συντελεστών της παράστασης. Συνήθως στα προγράμματα περιλαμβάνονται πληροφορίες για το συγγραφέα, το έργο, τους συντελεστές, καθώς και το σημείωμα του σκηνοθέτη για την ερμηνεία του.
Με βάση τα παραπάνω στοιχεία συντάσσουμε το πρόγραμμα της παράστασής μας.

Το Πρόγραμμα της παράστασης
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Ένα πρόγραμμα θεάτρου πρέπει

να περιέχει : . . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

2. Μετά την παράσταση — Αξιολόγηση στην τάξη

Δραστηριότητα 1

Πρώτα θα αξιολογήσουμε την παράσταση που είδαμε. Μετά θα εκφράσουμε τις εντυπώσεις μας από την παράσταση και θα ακούσουμε διαφορετικές απόψεις και επιχειρήματα.

Αξιολόγηση της παράστασης
Χρόνος: 15 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2

Σας άρεσε το έργο που είδατε και γιατί;

. . . .

Ανταποκρίθηκαν οι ηθοποιοί στις απαιτήσεις των ρόλων τους;

. . . .

Ταίριαζε το σκηνικό στην ατμόσφαιρα του έργου;

. . . .

Πώς σας φάνηκαν τα κοστούμια των ηθοποιών;

. . . .

Τι σας συγκίνησε περισσότερο απ᾽ όλα στην παράσταση;

. . . .

Θα θέλατε να την ξαναδείτε και γιατί;

. . . .

1. Ο ρόλος μου ως θεατή σε μια παράσταση Θεάτρου Σκιών

Δραστηριότητα 1

Αφού δούμε την παράσταση του Καραγκιόζη, συζητάμε πάνω στις εντυπώσεις μας και στις διαφορές του από το θέατρο που γνωρίσαμε.
Αξιολογούμε την παράσταση και απαντάμε στο ερωτηματολόγιο.

Καραγκιόζης
Χρόνος: 20 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

Το θέατρο σκιών (ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ)

Το Θέατρο σκιών πρωτοεμφανίστηκε στις χώρες της Άπω Ανατολής και κυρίως στην Κίνα. Η μεταφορά του προς τη Δύση έγινε από τους Τούρκους. Ο Καραγκιόζης, εξελληνίστηκε τον 19ο αιώνα και μεταφέρθηκε στην Ελλάδα από τον Κωνσταντινουπολίτη Γιάννη Μπράχαλη το 1860. Ο ελληνικός Καραγκιόζης ακμάζει στις αρχές του 20ου αιώνα.
Το Θέατρο Σκιών αποτελείται από τον μπερντέ (υφασμάτινη οθόνη), που πίσω του παίζουν οι καραγκιοζοπαίχτες. Κρατούν τις φιγούρες των ηρώων και τις κινούν με ξύλα πάνω στην επιφάνεια της οθόνης με την κατάλληλη κάθε φορά φωνή και προφορά. Πίσω από την οθόνη υπάρχει ειδικός φωτισμός που ρίχνει τη σκιά από τις φιγούρες στην οθόνη και έτσι τις βλέπουν οι θεατές. Οι φιγούρες των ηρώων είναι φτιαγμένες από χαρτόνι ή από δέρμα και τα διάφορα μέρη τους είναι ενωμένα με τέτοιο τρόπο, ώστε να κινούνται ελεύθερα τα χέρια, τα πόδια και ο κορμός.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1

Σας άρεσε το Θέατρο Σκιών και γιατί;

. . . .

Πώς επικοινωνεί ο καραγκιοζοπαίκτης με τους θεατές;

. . . .

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά των ηρώων στο Θέατρο Σκιών;

. . . .

Μερικοί ήρωες από το θέατρο σκιών είναι:
Καραγκιόζης: πανέξυπνος, χωρατατζής, πάντα πεινασμένος και τεμπέλης.
Χατζηαβάτης: μικροαστός, φίλος του Καραγκιόζη, φτωχός, κόλακας και δουλικός.
Πασάς: συμβολίζει την εξουσία.
Μπαρμπαγιώργος: θείος του Καραγκιόζη, ατρόμητος, ντόμπρος και αγαθός Ρουμελιώτης.
Σιορ Διονύσιος: ξεπεσμένος αριστοκράτης με κομψή εμφάνιση και εξεζητημένους τρόπους.
Μορφονιός: κακάσχημος, γραμματιζούμενος, καλομαθημένος και καυχησιάρης.
Κολλητήρης, Μιρικόγκος, Κοπρίτης: παιδιά του Καραγκιόζη, ζωηρά, έξυπνα, πειραχτήρια και πάντα πεινασμένα.

2. Έρευνα για την τέχνη του Θεάτρου Σκιών

Δραστηριότητα 1

Αφού είδαμε την παράσταση σκιών, ετοιμάζουμε μια συνέντευξη με τον καραγκιοζοπαίκτη. Διατυπώνουμε ερωτήσεις που θα θέλαμε να του κάνουμε, όπως αυτές στον πίνακα. Στη συνέχεια την δημοσιεύουμε στην εφημερίδα του σχολείου μας μαζί με φωτογραφίες της παράστασης.

Συνέντευξη από τον καραγκιοζοπαίκτη
Χρόνος: 20 λεπτά
Αριθμός παιδιών: όλα

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2

Πώς γράφετε τις ιστορίες σας για το Θέατρο Σκιών;
. . . .
Από πού μάθατε την τέχνη του καραγκιοζοπαίκτη;
. . . .
Από τι υλικά κάνετε τις φιγούρες και με ποιον τρόπο;
. . . .
Ποιος γράφει και παίζει τη μουσική;
. . . .
Πώς φωτίζετε τον μπερντέ;
. . . .
Ποιο είναι το καλύτερο κοινό σας;
. . . .
Ποιοι θα συνεχίσουν το έργο σας;
. . . .